

Одамларнинг онги, дунёқарашидаги юксалишлар боис, уларнинг нафақат мулкка, балки меҳнатга ҳам муносабати ўзгарди. Боқимандалик кайфияти чекиниб, жамиятда ишчанлик муҳити барпо этилганини ким инкор эта олади! Бундан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

7 бет

Муроджон девордан ошиб, қўшниникига тушди. Кимсасиз, чала битган уй ҳовлисида ўтириб, тонг оттирди. Саҳар пайти уйига кириб борди. Юзидаги қашқага дори суртиб, ётиб ухлади. Икки соатча ухлаб, хотинига "Ота-онамга айтмагин", — дея уйлдан чиқиб кетди. Ёзёвонга йўл олди...

9 бет

Mustaqillik huquq demakdir

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI BOSH
PROKURATURASINING
NASHRI

1997-yil 27-avgustdan chiqq boshlagan www.huquq-gazeta.uz

2014-yil 20-noyabr, №47 (932)

Парламентда

Ялпи мажлис

Жорий йилнинг 13-14 ноябрь кунлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн олтинчи ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Унда Вазирлар Маҳкамасининг тақлиф этилган аъзолари, вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, бошқа ташкилотлар, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этдилар.

Ўткиржон ДЕҲҚОНОВ,
«Huquq»

Сенаторлар ўз ишларини Ўзбекистон Республикасининг 2015 йилги Давлат бюджети, давлат мақсадли жамғармаларининг бюджетлари ҳамда солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалани кўриб чиқишдан бошладилар.

Сенаторлар ҳудудлар ва иқтисодиёт тармоқларининг бутун салоҳиятини ишга солиш, демографик омилларни ва меҳнат бозорининг эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ишга жойлаштиришнинг самарали шаклларини ривожлантириш йўли билан аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар мажмуини амалга ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси томонидан ишлаб чиқилган 2015 йилда иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурини ҳам кўриб чиқиб, маъқулладилар.

Ушбу дастур "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни талабларини, аҳоли бандлиги соҳасидаги давлат сиёсатининг тамойиллари, устувор йўналишларини, тегишли мақсадли дастурлар ва халқаро стандартларни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилганлиги кўрсатиб ўтилди.

Шундан кейин сенаторлар "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини кўриб чиқдилар. Мажлисда амалдаги "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун ўрнига қабул қилинган янги қонун жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқишнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштиришга, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, юридик шахсларнинг қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишининг қўшимча кафолатларини таъминлаб беришга қаратилганлиги кўрсатиб ўтилди. Мурожаатларни замонавий ахборот-коммуникация воситалари ва технологияларидан фойдаланган ҳолда қилиш имконияти ҳуқуқий мустаҳкамлаб қўйилганлиги ҳам қонуннинг муҳим янгиллиги бўлди.

Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сенаторлар Олий Мажлис палаталари томонидан 2010 йил ноябрь ойи-

да қабул қилинган "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси"да белгиланган вазифаларни рўйбга чиқариш доирасида ишлаб чиқилган "Инвестиция фаолияти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини (янги тахрири) кўриб чиқдилар ва маъқулладилар.

Ялпи мажлисининг иккинчи куни Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов томонидан Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-моддаси 23-бандига мувофиқ парламент юқори палатасига киритилган "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги масалани кўриб чиқишдан бошланди.

Ушбу масалани кўриб чиқиш асосида сенаторлар Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 22 йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисидаги ҳужжатнинг қабул қилиниши инсон ҳуқуқлари ва унинг манфаатлари олий қадрият бўлган, амалга оширилган демократик, ижтимоий-сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг мазмун-моҳиятини ташкил этадиган давлатимиз инсонпарварлигининг яна бир ёрқин ифодаси эканлигини кўрсатиб ўтилди. Ушбу масала бўйича тегишли қарор қабул қилинди.

Сенат ўз қарори билан "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати қарорининг қўлланиш тартибини белгиледи.

Шундан кейин сенаторлар "Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2015 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини кўриб чиқдилар. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Бундан ташқари, сенаторлар "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини кўриб чиқдилар ва маъқулладилар.

Шунингдек, мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ваколатлари доирасига киритилган бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Сенатнинг икки кунлик мажлисида 10 та масала, шу жумладан, 5 та қонун кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма икки йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдирномасига мувофиқ, инсонпарварлик тамойилига амал қилиб, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 80-моддаси 10-бандига ва 93-моддаси 23-бандига асосан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Куйидаги маҳкумлар жазодан озод қилинсин (ушбу Қарорнинг 7-бандида кўрсатилган чеклашларни ҳисобга олган ҳолда):

- а) аёллар;
- б) жиноят содир этган вақтда 18 ёшга тўлмаган шахслар;
- в) 60 ёшдан ошган эркаклар;
- г) чет давлатлар фуқаролари;
- д) I ва II гуруҳ ногиронлари, шунингдек ушбу Қарор қучга киргунга қадар бир йилдан ошмаган муддат ичида қонунда белгиланган тартибда жазони ўташга тўсқинлик қиладиган оғир касалликларга чалинган деб топилган шахслар.

2. Эҳтиётсизлик орқасида жиноят содир этган шахслар, шунингдек қасддан ижтимоий хавфи катта бўлмаган ёки унча оғир бўлмаган жиноят содир этганлиги учун биринчи марта ҳукм қилинган шахслар жазодан озод қилинсин.

3. Озодликдан маҳрум қилиш жазосига ҳукм қилиниб, ўталмай қолган жазо муддати икки йил-у олти ойдан кўп бўлмаган, ҳукми ушбу Қарор эълон қилинган кунга қадар қонуний қучга кирган маҳкумлар (жавобгарлиқни оғирлаштирадиган ҳолатларда қасддан одам ўлдириш жиноятини содир этганлар бундан мустасно) жазодан озод қилинсин.

4. Тақибланган ташкилотлар фаолиятидаги иштироки, улар таркибида тинчлик ва хавфсизликка қарши ёки жамоат хавфсизлигига қарши жиноятлар содир этганлиги учун биринчи марта озодликдан маҳрум қилишга ҳукм этилиб, тузалиш йўлига қатъий ўтган шахслар жазодан озод қилинсин.

5. Ушбу Қарорнинг 1 ва 2-бандларида қайд этилган шахслар томонидан содир этилган жиноятлар тўғрисидаги барча ишлар тугатилсин.

6. Ушбу Қарор асосида озод қилинмайдиган шахсларнинг:

а) қасддан содир этган жиноят учун ўн йилдан кўп бўлмаган муддатга озодликдан маҳрум қилишга ҳукм қилинганларнинг ўталмай қолган жазо муддати — учдан бир қисмига;

б) қасддан содир этган жиноят учун ўн йилдан ортиқ муддатга озодликдан маҳрум қилишга ҳукм қилинганларнинг ўталмай қолган жазо муддати тўртдан бир қисмига қисқартирилсин.

7. Таътиб этилмасин:

а) ушбу Қарорнинг амал қилиши — узок муддатга ёки умрбод озодликдан маҳрум қилишга ҳукм қилинган; ўта хавфли рецидивист деб топилган; жиноий уюшма таркибида жиноят содир этган; жазони ўташ тартибини мунтазам равишда бузаётган шахсларга; муқаддам афв этиш ёки амнистия тартибида жиноий жавобгарликдан ёки жазодан озод қилинган ва яна қасддан жиноят содир этган шахсларга; шунингдек ўлим жазоси афв этиш тартибида озодликдан маҳрум қилиш тартибидасида жазога алмаштирилган шахсларга;

б) ушбу Қарор 1-бандининг амал қилиши — ўта оғир жиноят содир этган шахсларга;

в) ушбу Қарор 1—3, 5-бандларининг амал қилиши — Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 168-моддасида кўрсатилган жиноятни содир этган ва етказилган моддий зарарни тўлиқ қопламаган шахсларга;

г) ушбу Қарор 1—3, 5, 6-бандларининг амал қилиши — тақибланган ташкилотлар фаолиятидаги иштироки, улар таркибида тинчлик ва хавфсизликка қарши ёки жамоат хавфсизлигига қарши жиноятлар содир этганлиги учун судланган шахсларга.

8. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг тегишли қўмита ва комиссиялари ушбу Қарорнинг қўлланилиши устидан жамоатчилик назоратини ҳамда қарорни қўлланиш тартиб-таомилларининг очиқ-ошқоралиги амалга оширилишида сенаторлар ва депутатлар корпусининг бевоқиф иштирокини таъминласин.

9. Ушбу Қарор амалга оширилиши учун масъулият Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси зиммасига юклатилсин.

10. Ушбу Қарор эълон қилинган кундан эътиборан қучга қиради ва уч ой мобайнида ижро этилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Раиси

Тошкент шаҳри,
2014 йил 14 ноябрь

И.Собиров

«Халқ оғзи» газетасининг 2014 йил 15 ноябрдаги 222 (6152)-сонидан олинди

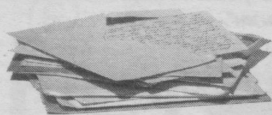
Хурматли юртдошлар!

2015 йилда ҳам «HUQUQ» газетаси Сизнинг энг яқин ҳамкорингиз бўлиб қолади. Газетамизга «Матбуот тарқатувчи» АК ва барча почта алоқаси бўлимларида обуна бўлишингиз мумкин.

НАШР
ИНДЕКСИ
231

Обуна
2015

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 35-модасида ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда ваколатлан давлат органлари, муассасалари, ёки халқ вакиллари ариза, таллиф ва шикоятлар билан муносабат қилиш ҳуқуқига эгалиги, аризалар, таллифлар ва шикоятлар қонунда белгиланган тартибда ва муддатларда қўриб чиқилиши шартлиги белгилаб қўйилган.

Мурожаат ҳуқуқи

Шахноза УМАРОВА,

Қашқадарё вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонунида эса фуқаролар мурожаат этиш ҳуқуқининг ихтиёрийлиги, бу ҳуқуқдан фойдаланаётганда камситишга йўл қўйилмаслиги, мурожаатни қабул қилиш ва қўриб чиқишнинг мажбурийлиги баён этилган. "Прокуратура тўғрисида"ги янги тахрирдаги Қонунда фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликларини ҳимоя қилиш прокуратура органларининг асосий вазифаларидан бири сифатида қайд этилган.

Қайд этиш жонки, вилоят прокуратурасининг судларда фуқаролик ишлари қўрилишида прокурор ваколатини таъминлаш бўлимига жорий йилнинг ўтган даври мобайнида фуқаро ва юридик шахслардан келиб тушган мурожаатлардан 165 таси бўлим томонидан ҳал қилиниб, натижаси ҳақида жавоблар берилди, 18 та мурожаат ўрганилиб, қаноатлантирилди.

Бундан ташқари, ўрганилган мурожаатларга асосан фуқаролар манфаатларини қўлаб-қувватлаш 3 та даъво аризаси киритилди. Масалан, фуқаро Д.Маҳмудова вилоят прокуратурасига мурожаатида умумий мулкчи ҳисобланган уй-жойига қира олмаётганини баён қилиб, вояга етмаган фарзандлари билан биргаликда уй-жойига киритиб қўйишни сўраган эди. Мурожаат текширилиб, Д.Маҳмудовани уй-жойига киритиб қўйиш ҳақида фуқаролик ишлари бўйича Қарши туманлараро судига даъво аризаси киритилди ва суд қарори билан даъво қаноатлантирилди.

Шу ўринда таъкидлаш лозимки, прокуратурага мурожаат этувчи шахс ариза ва шикоятда далилларни бузиб қўрсатишга қасддан йўл қўймаслиги, ҳақиқатга тўғри келмайдиган ва ёлгон маълумотлар тарқатмаслиги, танқид қилинган тўхмат қилмаслиги лозим. Бунинг учун қонунда жазо чоралари назарда тутилганлигини доимо ёдда тутайлик.

Истиқлолнинг дастлабки йилларидан мамлакатимизда таълим соҳасини ислоҳ этишга қаратилган қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди. Ушбу ҳужжатларнинг ҳаёта ижрилатилиши натижасида эса республикаимиз таълим тизимида муҳим янгиланишлар юз берди.

Бугун ўқитувчи, ишчи-ҳодимларнинг ойлик маошлари ва бошқа маблағлари ўз вақтида молиялаштириб келинмоқда. Аммо ажратилаётган мақсадли маблағларни турли йўللار билан ўзлаштириш ҳолатлари ҳам учрамоқда.

Хусусан, Фурқат агросаноат ва транспорт касб-ҳунар коллежи маъмуриятининг сўнгги уч йилдаги молиявий фаолияти таҳлил қилинганда ўқитувчилар, ишчи-ҳодимларга тариф разрядлари, тарификациялар ва тоифаларнинг белгиланиши, иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларнинг ҳисобланиши ҳамда тўланишида айрим қонунбузилиш ҳолатлари аниқланди.

Коллежда иш ҳақи табеллар асосида ҳисобланиб, ҳисоблаш китобига киритиб борилган. Бош ҳисобчи шу

асосда банкка топшириладиган пластик карталар рўйхатининг электрон вариантини тайёрлаган. Рўйхат тегишли тартибда имзоланиб, газначилик бўлими томонидан тасдиқлангандан сўнг банкка тақдим этилган. Банк томонидан рўйхат бўйича иш ҳақи, мукофот, ҳомиладорлик, суғурувчи пуллари ва сафар харажатлари ўқитувчи-ҳодимларнинг пластик карталарига тушириб борилган.

Коллежда интизомий жазога тортилиб, жазо муддати тугамаганларга ҳам мукофот пуллари, шунингдек, тасдиқланган тарификацияга нисбатан ортқича иш ҳақи ҳисоблангани натижасида жами 3 млн. 341 минг сўм бюджет маблағлари талон-торож қилинган. Бундан ташқари, коллежнинг собиқ директори Ҳалимаҳон Юлдашева, бош ҳисобчиси Орифжон Акбаров ва газначиси Дилшод Холиқовлар билим даргоҳи ҳодимларига ҳисобланган иш ҳақларини ўзлаштириб олишнинг антиқа "усули"ни кашф этишган экан. Улар ўқитувчилар ва ишчи-ҳодимларнинг умумий йиғилишини

ўтказиб, кўчатлар ўтказиш, ободонлаштириш, ҳодимларнинг тўй-маросимлари учун иш ҳақларидан ушлаб қолиниши хусусида жамоанинг озғани розилигини олиб, енг шимариб ишга киришишган.

2012 йил мобайнида коллеж ўқитувчи ва ҳодимларининг маошларидан ушлаб қолинган 11 млн. 923 минг сўм, 2013 йилда салкам 12 млн. 600 минг сўм, жами 24 млн. 520 минг сўм иш ҳақи асоссиз равишда бир неча ҳодимнинг пластик карталарига ўтказилиб, сўнгга олингани маълум бўлди.

Ҳужжатли тафтишда аниқланган ҳолатлар бўйича қўзғатилган жиноят иши судда қўриб чиқилди. Собиқ директор, бош ҳисобчи ва газначи ўқитувчилар, ишчи-ҳодимларнинг розилиги билан уларга ҳисобланган иш ҳақларининг муайян қисми навбатма-навбат бир неча ҳодимнинг пластик картасига ўтказилиб, сўнгга ободонлаштириш ишлари, тўй-маросимларга сарфланганини, иш юкчасини бажармаган ҳодимларга янглишиб, иш ҳақи ҳисоблангани, интизомий жазо чорала-

Илҳомжон ЭШОНҚУЛОВ,
Фурқат туман прокуратураси терговчиси

ри қўрилган ҳодимларга жазони бекор қилиш ҳақида буйруқларнинг санаси тушунмовчилик туфайли мукофотлаш тўғрисида буйруқ санасидан кейин ёзилиб қолганини рўқач қилишди.

Аслида эса судланувчилар мукофот билан хайфсан олинганларнинг тилини боғлаб қўйиб, ободонлаштириш, тўй-маросимлар учун, дея ўзгаларнинг пластик карталарига ўтказиб олинган пуллари тап тортмасдан ўз эҳтиёжларига сарфлашаверган.

Ҳ.Юлдашева, О.Ақбаров ва Д.Холиқовнинг ҳужжатларни қалбакилаштириб бюджет маблағларини ўзлаштириш ва растрата йўли билан талон-торож қилишдан иборат жиноий қилмишлари гувоҳларнинг кўрсатмалари, ҳужжатли далиллар билан исботланди.

Тергов давомида етказилган зарарларнинг ўрни тўлиқ қопланди. Суд эса уларнинг қилмишига яраша жазо тайинлади.

Ёлгон хабар ва ёлгон гувоҳлик бериш Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 237- ҳамда 238-моддалари билан жиноий жавобгарликни келтириб чиқаради.

Бировга чоҳ қазисанг...

Манзура ҲАИТОВА,

Бухоро шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси

Ёлгон хабар ва гувоҳлик беришда айбдорнинг қасди жабранувчини жиноий жавобгарликка жалб қилишга, яъни уни судда айбли деб топишга қаратилган бўлади. Буни қарангки, фуқаро Зухра Эшжоновна (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ҳам таниши Собирага бўлган қарз-ғўйлигини шу тарзда ифода этмоқчи бўлди-ю, оқибатда ўзи қазиган чоҳга ўзи қулади.

Бухорога ризқини қидириб келган Тошкент вилоятилик Зухра шаҳардаги кафелардан бирда Гулноз билан танишиб, дугона тутинди. Маълум вақт уникида яшаб ҳам юрди. Ана шу кезларда Гулнознинг Россияда ишлаётган Собира исмли дугонаси қўнғирок қилиб қолди-ю, бундан хабар топан Зухранинг тинчи бузилди. У мезбонга Россияда иш бўлса, кетмоқчи эканлигини айтиб, ёрдам сўради. Собира кейинги гал қўнғирок қилганида Гулноз мусофир қизининг шароитини тушунтириб, ундан қўлаб-қувватлаш илтимос қилди.

Орадан кўп ўтмай Собира қўнғирок қилиб, ошончалардан биридан иш топангини Гулнозга билдиради. Чеч вақосиз йўлга отланган Зухрани Собиранинг илтимосига кўра таниши Шокир кутиб олди ва йўлқира ҳақларини ҳам ўзи тўлаб, Собира яшаётган ижара уйга олиб келди. Зухра бир ойга яқин Собира билан бирга яшади. Аммо "Топан ишларинингизнинг маоши кам экан", дея нолишни бошлаган Зухра орада Собира билан ижара ҳақи масаласида келишолмай, кетиб қолганича қорасини кўрсатмади. Собира эса январь ойида Бухорога қайтиб келди.

Россияда қолган Зухранинг қўнғилда Собирага нисбатан гараз уйғонганди. Шу сабабли Бухорога қайтиши билан шаҳар ИИБга ариза билан мурожаат қилиб, Собира, Гулноз ва Шокирлар уни алдаб, Россияда катта маошли иш ваъда қилиб, олиб кетишгани, 2013 йилнинг ноябридан 2014 йил февраль ойи охирига қадар фоҳишалikka мажбур қилишгани ҳақида кўрсатма берди.

Дастлабки терговдаёқ бу хабар ва гувоҳлик ўз тасдиғини топмади. З.Эшжоновна ўч олиш мақсадида бу ишга қўл урганини ўз ихтиёри билан тан олди.

Ҳақиқатда ёмонлик истаган Зухранинг ўзига нисбатан жиноят иши қўзғатилди. Суд томонидан З.Эшжоновнага жазо тайинлашда унинг айбига тўлиқ икромлиги, содир қилган жиноятдан пушаймонлиги, муқаддам судланмаганлиги, айни пайда ҳомиладорлиги, шунингдек, жабранувчиларнинг унга нисбатан даъвоси йўқлиги, оливайи шароити ва ижтимоий аҳолини инобатга олиб, жарима жазоси қўлланилди.

Анъаналар давом эттирилмоқда

Гули ҲОЖИБОЕВА,
«Hudud»

Мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлаш, ҳуқуқий демократик давлат ва инсонпарвар фуқаролик жамиятини қуришда ёшлар билан бир қаторда кекса фуқароларимиз ҳам фаол иштирок этиб келмоқдалар. Айниқса, жамиятни янгилаш, ёш авлодни тарбиялашда уларнинг тутган ўрни ва хизматлари бебаҳодир.

Жорий йилнинг 12-13 ноябрь кунлари Ўзбекистон прокуратура органлари фахрийларини ижтимоий қўлаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази фахрийларининг Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Олий ўқув курсларининг ўқув машғулотида иштирок этаётган Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туман ва уларга тенглаштирилган прокуратураларнинг терговчилари ҳамда Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖЖДЛҚК департаментининг ҳудудий бошқарма ва бўлимларида тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи инспекторлари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Икки кунлик учрашувни Республика Бош прокуратураси Олий ўқув курсларининг катта ўқитувчиси, юридик фанлари доктори Фахри Раҳимов очиб, тингловчиларни тадбирларга ташриф буюрган фахрийлар Рустамбек Ҳакимов ҳамда Рустамбек Рашидовлар билан таништирди. Тадбирлар давомида Ўзбекистон Республикаси прокуратура органларининг фахрийларини ижтимоий қўлаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази раиси Ботир Калонов мустақиллик даврида қонун устуворлиги ва қонунийликни мустаҳкамлаш мақсадида Юртбошимиз раҳнаомлигида суд-ҳуқуқ тизимини босқичма-босқич демократлаштириш, ҳуқуқий давлатни шакллантириш бўйича ижриш ислохотлар амалга оширилаётганлиги ҳамда прокуратура органлари фаолиятининг мазмун-моҳияти тубдан ўзгарди, сўнгги йиллар давомида унинг ваколатлари ҳам такомиллаштириб бораётганлиги тўғрисида ўтди. Шунингдек, Бош прокуратура тизимида қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, ёш кадрларни касбга садоқат руҳида тарбиялаш борасида куч-гайратини сарфлаб, билими ва бой ҳаётий тажрибасини ўргатиб келаётган фахрийларнинг насиҳатлари ҳамма вақт асқотишини алоҳида таъкидлади. Фахрийларнинг меҳнат фаолияти давомида орттирган иш тажрибалари тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Тингловчилар Марказ биноси ҳамда бу ерда амалга оширилган ишлар, фахрийларнинг ижтимоий муҳофазаси, улар билан биргаликда ўтказилган тадбирлар ва фотоальбомлар билан танишдилар ҳамда ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Сайлов тизими такомиллашмоқда

Халқ ҳокимияти, хоши-ироаси, очик ва эркин сайловлар демократиянинг универсал талаблари, унинг ажралмас қисми саналади. Сайлов ҳуқуқи ҳар бир давлатда унинг тарихий аънаёлари, сиёсий тизим ва бошқа шу каби ўзига хос хусусиятларига эга. Шу билан бирга, демократик давлатларда сайлов ҳуқуқи халқаро ҳуқуқий ҳужжатларда ўз аксини топган ва умумэтироф этилган тамойилларга асосланади. Улар сирасига сайлов ҳуқуқининг умумийлиги ва тенглиги, яширин овоз бериш ҳуқуқи ва бошқаларни киритиш мумкин.

Мустақил ривожланиш йилларида Ўзбекистон асосий стратегик вазифалардан бири — демократик, ҳуқуқий давлат ва кучли, фуқаролик жамиятини барпо этишда салмоқли натижаларга эришди. Жамият ҳаётининг барча соҳаларини тадрижий, босқичма-босқич либераллаштириш ва демократлаштириш таъминлайдиган барча зарурий таъкиллий-ҳуқуқий шароитлар яратилди. Шу маънода, замонавий Ўзбекистонни модернизациялаш, шунингдек, жамиятнинг сиёсий, иқтисодий ва маънавий янгилаанишини қамраб олган барча ислохотлар ривожланаётган демократик мамлакатларнинг илғор таърибасини чуқур ўрганиш натижалари ва кўп миллатли халқимизнинг бой тарихий ва маданий мероси, аънаёлари ва кадрлари ятлари асосига қурилган алоҳида аҳамият касб этади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида мамлакатимиз сайлов ҳуқуқининг асослари белгиланган. Асосий Қонунимизда сайловлар ўтказишнинг демократик тамойилларининг мустақамлаб қўйилгани фуқароларнинг давлат ва жамият ишларини бошқаришда бевосита ёки ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқининг амалга оширилишига хизмат қилади.

Таъкидлаш керакики, мустақиллик йилларида мамлакатимизда энг юқори демократик талабларга жавоб берадиган сайлов тизими барпо этилди.

Сайловларнинг умумэтироф этилган халқаро меъёрлар ва тамойилларга мос келадиган самарали қонунчилик, норматив-ҳуқуқий базаси шакллантирилди. Давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайловга тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш таъминловчи сайлов комиссияларининг яхлит мустақил тизими ташкил топди.

Фуқаролар, сиёсий партияларнинг сайлов жараёнида

эркин, фаол иштирок этиши учун таъкиллий-ҳуқуқий, моддий-техникавий шароитлар, уларнинг сайлов ҳуқуқлари тўлиқ амалга оширилишининг замон талабларига жавоб берадиган мустақам кафолатлари яратилди.

Президентимиз Ислам Каримов томонидан 2010 йилнинг 12 ноябрда тақдим этилган "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси" республикани ислох этиш ва демократлаштириш жараёни, давлат ва жамият қурилиши соҳаси, ҳуқуқий тизим, жумладан, сайлов қонунчилигини янада такомиллаштиришда янги босқични бошлаб берди.

Мазкур тарихий ҳужжат давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган сайлов ҳуқуқининг эркинлигини таъминлаш ва сайлов қонунчилигини янада такомиллаштиришда туртки бўлди.

Жорий йилнинг 28-29 август кунлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ялпи мажлисида маъқуллаб, 4 сентябрь кун илмозланган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонуннинг қучга кириши билан мамлакатимиз сайлов қонунчилигига ҳам бир қатор ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига "Сайлов ва референдумни ташкил этиш ҳамда ўтказиш соҳасидаги ҳуқуқбузарликлар учун маъмурий жавобгарлик" номли янги V-1 боб киритилди. Унда асосан сайлов фаолияти ва тартиблари борасидаги ҳуқуқбузарликлар учун қўриладиган чоралар белгиланди.

Бунга қадар сайлов қонунчилигини бузганлик учун Ўзбекистон Республикаси амалдаги Жиноят кодексининг 146-

моддасида жавобгарлик чоралари белгиланган. Хусусан, мазкур модда "Сайлов ёки референдум ташкил қилиш, уларни ўтказиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш" дея номланган. Унга қўра, сайлов ва референдум ташкил қилиш, уларни ўтказиш вақтида мансабдор шахслар, сиёсий партиялар ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг вакиллари, ташаббускор гуруҳлар ёки сайлов ёхуд референдум комиссиялари аъзолари томонидан овоз беришнинг яширинлигини бузиш, сайлов ёки референдум ҳужжатларини қалбақлаштириш, сайлов ёки имзо варақаларига сохта ёзувлар киритиш, берилган овозларни атайлаб нотўғри ҳисоблаш энг кам ойлик иш ҳақининг йигирма беш бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки олти ойгача қамок ёхуд уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланиши белгиланган.

Қўрилиб турибдики, бунда жавобгарлик санкциялари асосан сайлов ўтказувчи комиссиялар, сиёсий партия, ташаббускор гуруҳ ва ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан содир этилган қонунбузилиш ҳолатларига нисбатан қўлланилиши кўрсатиб ўтилган. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга киритилган янги 51-2-моддага қўра, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг, сайлов комиссияларининг, референдум ўтказувчи комиссияларнинг фаолиятига аралашуш, шунингдек, уларнинг ишига ўтқиқларни юзага келтириш мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг ўн бараваридан ўн беш бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Шунингдек, МЖТКнинг 51-3-моддаси билан Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг, сайлов комиссияларининг, референдум ўтказувчи комиссияларнинг қарорларини ихро этмаслик, худди шунингдек, уларнинг мурожаатларини қўриб чиқишни гайриҳуқуқий равишда рад этиш, уларни қўриб чиқиш муддатларини узурли сабабларсиз бузиш мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан етти бараваригача миқдорда

жарима солишга сабаб бўлиши белгиланди.

Бундан ташқари, МЖТКнинг 51-4-моддасига қўра номзоднинг, ишончли вакилнинг, қулатувчининг ёки сиёсий партия ваколатли вакилининг ҳуқуқлари бузилганда мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солиниши қайд этилди. Мазкур моддага мутаносиблики Жиноят кодексининг амалдаги 147-моддасида қўриш мумкин. Хусусан, унда фуқароларнинг депутат ёки Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлаш ёки сайланиш, сайловолди тарғиботи олиб бориш ҳуқуқларини, депутатликка ёки Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод шахсининг ишончли вакиллари ўз ваколатларини эркин амалга оширишларига, шунингдек, фуқароларнинг референдумда эркин иштирок этишларига зўрлик ишлатиш, қўрқитиш, алдаш ёки оғдириб олиш йўли билан тўсқинлик қилиш уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки олти ойгача қамок ёхуд беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланиши кўрсатилган.

Бундан ташқари, МЖТКга 51-5-модда ҳам киритилиб, эндиликда сайловолди ташвиқотини, референдумга қўйилган масалалар юзасидан ташвиқот олиб бориш шартлари ва тартибини номзод, ишончли вакил, сиёсий партия вакили, мансабдор шахс томонидан бузиш энг кам иш ҳақининг етти бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади. Шу билан бирга, 51-6-моддага қўра, сайлов натижаларига таъсир кўрсатиш мақсадида номзод, сиёсий партия тўғрисида атайлаб ёлғон маълумотларни эълон қилиш ёки бошқа усуллар орқали тарқатиш фуқароларга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача, мансабдор шахсларга эса беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Мазкур кодексда акс этган яна бир муҳим жиҳат шуки, эндиликда фуқароларни сайлов ёки референдум материаллари билан таништириш мақсадида биноларга, иншоотларга ёки бошқа объектларга жойлаштирилган ахборот, ташви-

Отабек РУСТАМОВ,
Наманган вилоят прокуратураси
бўлим катта прокурори

қот материалларини қасддан йўқ қилиб юборган ёки уларга қасддан шикаст етказган шахслар ҳам маъмурий жавобгарликка тортилади. Қонунчиликка киритилган ўзгартишлар, хусусан, МЖТКнинг 51-8-моддасига асосан, сайловни ёки референдумни молиялаштириш тартибини бузиш фуқароларга энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача, мансабдор шахсларга эса ўн бараваридан йигирма бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Бундан ташқари, жорий йилнинг 5 сентябрь кун матбуотда расман эълон қилиниб, шу кундан қучга кирган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун билан 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган "Марказий Сайлов комиссияси тўғрисида"ги Қонунга, Бюджет кодексига киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар ҳам сайлов жараёнидаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, уларнинг мансабдор шахслари аралашувининг олдини олади, сайлов жараёниларининг факатгина давлат бюджетидан молиялаштирилишини янада такомиллаштиришга хизмат қилади.

Сайлов конституциявий ҳуқуқнинг асосий институти бўлиб, бевосита ва билвосита демократия шаклларида бири ҳисобланади.

Халқ ўз ҳокимиятини ўзи шакллантираётган экан, бу орқали келажак тақдирини ҳам шу ҳокимиятга ишониб топширади. Ҳокимият ушбу ишонч ва орзу-умидларни рўёбга чиқишга масъулдир. Шунинг учун ҳам сайлов жараёниларини ҳуқуқий тартибга солиш сайловларни ўтказишдан қўзланган мақсадга эришишда муҳим воситадир.

Мазкур қонуннинг қучга кириши Ўзбекистон Республикаси Конституциясида белгиланган сайловларни ўтказиш тамойилларининг ҳаётга кенг ва чуқур татбиқ этилишини, шунингдек, демократик жамият манфаатлари ҳуқуқий ҳимоя қилинишини таъминлаши шубҳасиз.

Ғурур ва ифтихоримиз

Дунёдаги ҳар бир халқнинг давлатчилик ривожига эришган муҳим ютуқларидан бири бу шубҳасиз давлат рамзлари ҳисобланади. Давлат рамзлари ичида байроқ ҳар бир давлатнинг ўзига хос тарихий ривож, унинг ижтимоий-сиёсий ҳолатини ифодалаб бериши билан алоҳида ўринда туради. Мамлакатимиз тарихида давлат байроғи давлат мустақиллигининг муҳим рамзи сифатида қадрлаб келинган.

Шу боис истиқлолнинг илк даврида, яъни 1991 йилнинг 18 ноябрда Юртбошимиз Ислам Каримовнинг ташаббуси билан "Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тўғрисида"ги Қонун қабул қилинди.

Қонунда Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг мақоми, ундан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган муҳим қоидалар белгиланган. Ушбу қоидаларга қўра, Ўзбекистон Респуб-

ликсининг Давлат байроғи Ўзбекистон Республикаси давлат суверенитетининг рамзи бўлиб, халқаро муносабатларда Ўзбекистон Республикасининг тимсоли бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг тасвири туширилган белгилардан Ўзбекистон Республикасига тегишлиликни белгилаш мақсадида предметларда, ўқув-тарбия жараёнида, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси давлат мукофотларининг элементи

Жўрабек РАҲМАНОВ,
Хоразм вилоят прокуратураси бўлим прокурори

сифатида фойдаланилиши мумкин.

Қонунда шунингдек, Давлат байроғининг давлатчиликнинг муҳим рамзи сифатидаги улкан ижтимоий-сиёсий аҳамиятини ҳисобга олган ҳолда, бир қатор чеклашлар ҳам белгиланган. Унга қўра, Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг элементлари нодавлат ташкилотлари ҳужжатларининг реквизитлари ёки реклама материалларига киритилишига йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг тасвири туширилган белгилардан ишлаб чиқарилаётган ёки реализация қилинаётган товарларни (ишларни, хизматларни) ўтказиш учун

тижорат мақсадларида фойдаланиш мумкин эмас. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг рамзлари Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғига ўхшаш бўлиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 2031-моддасида бошқа Давлат рамзлари билан бирга Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун тегишли тартибда мансабдор шахслар ва фуқароларни маъмурий жавобгарликка тортиш асослари ва жазо чоралари белгиланган бўлиб қўйилган.

Хулоса ўрнида айтидиган бўлсак, Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғидан фойдаланиш билан боғлиқ қонунчилик нормаларига риоя қилиш ҳамда Давлат байроғига ҳурмат билан муносабатда бўлиш фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини, ҳуқуқий маданиятини оширишда ва ўсиб келаятган ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Ер, фермер ва қонун устуворлиги

Халқимизнинг истиқлол туфайли қўлга киритган имкониятлари ҳақида гап кетганда, аввало, одамларнинг ерга бўлган муносабати ўзгарганини, уларда ерга эгалик ҳисси пайдо бўлганини, энг муҳими, ерга оид муносабатлар мамлакатимизнинг Ер кодекси, "Фермер ҳўжалиги тўғрисида"ги Қонун ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда ўз аксини топганини таъкидлаш жонз. Натижада, мамлакатимизда фермерлик ҳаракати юзага келди ва бүгунги кунда фермерлар қишлоқ ҳўжалигида етакчи қўлга айланган.

Зеро, халқимиз турмуши фаровонлиги, дастурхонимизнинг тўкин-сочинлиги фермер ҳўжаликлари эришадиган муваффақиятлар билан chambarchас боғлиқ. Шу боис, давлатимиз фермер ҳўжаликлари ни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, солиқ тўлаш ва кредит олиш бўйича энгилликлар яратиб беришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Прокуратура органлари ҳам бу эзгу ишлардан четда тургани йўқ.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 11 мартдаги "Қишлоқ ҳўжалигида ислохотларни амалга оширишга қаратилган қонунлар ижросини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ижроси юзасидан доимий равишда назорат тадбирларини олиб бормоқда. Масалан, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида жами 101 та текшириш ўтказилиб, аниқланган қонунбузилишларни барта-

раф қилиш юзасидан 1141 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. Қонунга зид бўлган ҳужжатларга нисбатан 35 та протест келтирилди. 323 нафар шахс қонунбузилишига йўл қўймаслик ҳусусида огоҳлантирилди. 235 нафар шахс интизомий, 292 нафари маъмурий жавобгарликка тортилиб, жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 35 та жиноят иши қўзғатилди. Ножўя қилмишлар оқибатида етказилган 159 млн. 445 минг сўмлик моддий зарар ихтиёрий равишда қопланиб, 549 млн. 498 минг сўмни ундириш бўйича фуқаролик ишлари бўйича судларга 231 та ва 600 млн. 20 минг сўмни ундириш юзасидан ҳўжалик судига 103 та даъво аризаси киритилди ҳамда 581 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Жорий йилнинг ўтган даврида прокуратура органларининг бевосита ташаббуси билан 52 та фермер ҳўжалиги ташкил этилиб, уларга 5994 гектар ер ажратиб берилди. Шунингдек, Президентнинг 2012 йил 22 октябрдаги "Ўз-

бекистонда Фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони талабларидан келиб чиққан ҳолда, республика ва 14 та туманда фермерлар Кенгашининг ташаббуси билан Савдо-саноат палатаси иштирокида ёш фермерлар Форуми ўтказилди.

Афсуски, ўрганишлар давомида баъзи ваколатли идоралар томонидан фермерлар фаолиятига тўсқинлик қилувчи қарорлар қабул қилинаётганини ҳам аниқланмоқда. Масалан, Тўртқўл туманидаги "Ражабий" фермер ҳўжалигининг 152,1 гектар ери асоссиз равишда ҳокимликнинг захира фондига қайтариб олинганлиги аниқланди. Туман ҳокимининг гаيرиконуний қарори протест асосида бекор қилинди ва фермернинг бузилган ҳуқуқи тикланди.

Маълумки, шартномалик ҳўжалик юритувчи субъектлар ўртасидаги иқтисодий муносабатларни тартибга солишда асосий ҳужжат ҳисобланади. Тумонлар шартнома асосида зиммасига олган мажбуриятини бажариши шарт. Аммо ўтказилган назорат тадбирларида айрим тайёрлов корхоналарининг мансабдорлари фермер ҳўжаликлари билан транспорт хизмати кўрсатиш тўғрисида шартнома тузганлиги, бироқ хизмат ҳақини тўлашни асоссиз равишда кечиктириб, тад-

биркорлик субъектларининг қонун билан қўриқланадиган ҳуқуқларини поймол этганлиги аниқланди. Жумладан, Амударё туманидаги "Юлдуз" акциядорлик жамияти ва «Юсуф ҳўжа» фермер ҳўжалиги ўртасида тузилган пахта хомашёси ташиб бериш ҳақидаги шартномага асосан, фермер ҳўжалиги ўз вақтида ва сифатли хизмат кўрсатган бўлса-да, жамият 8,4 млн. сўмлик хизмат ҳақи тўловини сабабсиз кечиктирган. Прокуратуранинг аралашуви билан жамият фермер ҳўжалигига 8,4 млн. сўмлик хизмат ҳақини тўлади ва фермернинг бузилган ҳуқуқи тикланди.

Худди шундай ҳолатни Эллиққалъа туманидаги "Эллиққалъа Олтин Толаси" акциядорлик жамияти ва "Бургутқалъа саодати", "Қуромбой достор", "Шокир Отаев", "Лочин", "Ражаббой" фермер ҳўжаликлари, Беруний туманидаги Беруний пахта тозалаш заводи акциядорлик жамияти ва "Юлдашев Каримбой", "Баракат", "Жаҳон Бегзод", "Собурова Саодат" фермер ҳўжаликлари, "Тоҳир-Зухра" транс хусусий фирмаси ўртасидаги шартномавий муносабатларда ҳам кузатиш мумкин. Шу боис, "Эллиққалъа Олтин толаси" акциядорлик жамиятидан юқоридаги тадбиркорлик субъектларининг жами 58 млн. сўмлик, Беруний пахта тозалаш заводи акциядорлик жамиятидан эса

Ерпўлат ҚАЙПБЕРГЕНОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси
прокурори ўринбосари

20,2 млн. сўмлик қарзларини ундириш ҳақида Қорақалпоғистон Республикаси ҳўжалик судига 10 та даъво аризаси киритилди.

Юқорида фермерларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича прокуратура органлари томонидан амалга оширилётган айрим ишларга тўхталдик. Аммо фермерлар орасида ҳам қонун талабларини менсимай, жиноят содир этаётганлари учраб туришини инкор этиб бўлмайди. Мисол учун, Шўманай туманидаги Бердимурат Шомуратов фермер ҳўжалиги раҳбари ҳўжаликка ижарага берилган 7,5 га. ерни ўзбошимчилик билан фуқароларга ўй-жой қуриш учун ажратиб берган.

Ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, суд ҳукми билан айбдор шахсларнинг жиноий жавобгарлик масаласи ҳал этилди.

Қонун устуворлиги ҳар бир соҳа ривожининг асосий кафолатидир. Қишлоқ ҳўжалиги мамлакатимиз иқтисодиётида қандай ўрин тутишини ҳисобга олиб, фермерларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бундан кейин ҳам фаолиятимизнинг энг муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолаверади.

Умидимиз ҳам, таянчимиз ҳам болалар

Жойларда никоҳланувчиларнинг умумий тиббий кўриги 3316 тани ташкил этган.

Болалар ўртасида касалликларни эрта аниқлаш ва даволаш-соғломлаштириш ишларини олиб бориш борасида ва "Соғлом бола йили" Давлат дастури бўйича бажариладиган чора-тадбирлар режалари тузиб олинган. Туманда чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказилганлар сони 57341 нафарни, кўп тармоқли поликлиника бўйича 8148 нафарни ташкил этади. Тиббий кўрик давомида аниқланган касалликларни даволаш учун ташкилий ишлар амалга оширилган.

Туманда Президентимизнинг 2004 йил 25 майдаги "Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ижросини таъминлаш мақсадида хотин-қизларнинг жамиятдаги мавқеини янада мустаҳкамлаш борасида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга қаратилган чора-тадбирлар ишлаб чиқилган.

Маҳаллаларда жамоатчилик асосида ташкил этилган "Саломатлик сектори" вакиллари, ҚВП шифокорлари ҳамкорлигида таълим муассасаларида чуқурлаштирилган тиббий кўрик ташкил этилмоқда. Коллеж ва мактабларда туман Саломатлик маркази раҳбари, хотин-қизлар қўмитаси ҳамкорлигида чуқурлаштирилган тиббий кўрик ва унинг аҳамияти мавзусида мулоқотлар ўтказилди.

Эътироф этиш керакики, туман хотин-қизлар қўмитасининг аралашуви билан 7 та никоҳ ёшига етмаганлар тўйларининг олди олинди. Шунингдек, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўми-

Ботир ЮСУПОВ,
Самарқанд туман прокурори

таси томонидан "Соғлом бола йили" Давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида ҳам таъминланган, спорт билан шуғулланувчи қизларнинг 1483 нафарига спорт кийимлари тарқатилди. "Аёллар спорт фестивали"нинг туман босқичи, "Алпомиш ва Барчинойлар" спорт мусобақаси ўтказилди.

Прокуратура томонидан туман тиббиёт бirlашмасига қарашли қишлоқ врачлик пунктларида "Фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида"ги Қонун ижроси ва касалликларни эрта аниқлаш ҳамда профилактика қилиш, тиббий кўрик ва даволаш-соғломлаштириш тадбирларини ўз вақтида ташкил этиш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ҳамда тиббиёт моддий-техника базасидан самарали ва оқилона фойдаланишининг аҳволи юзасидан текшириш ўтказилди. Аниқланган кўпол қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан туман тиббиёт бirlашмасига қарашли "Гулобод" ҚВП мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши қўзғатилди. Шунингдек, "Қумзор", "Андижон", "Кафтархона" қишлоқ врачлик пунктларининг 7 нафар мансабдор шахсларига нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилиб, қонунбузилиш ҳолатларини бартаф қилиш борасида вилоят ҳокимлигининг соғлиқни сақлаш бошқармасига тақдимнома киритилди.

Келажақ авлоднинг соғлом ва баркамол вояга етиши учун саъй-ҳаракатлар шу йил доирасида чекланиб қолмайди ва бу доимий иш саналади, албатта. Зеро, барчамиз учун ёш авлодга ғамхўрлик қилиш бош вазифа сифатида белгиланган.

Юртбошимиз 2014 йилни "Соғлом бола йили" деб эълон қилган. Мана, орадан салкам бир йил вақт ўтди. Барча жойларда бўлгани каби "Соғлом бола йили" Давлат дастури доирасида Самарқанд туманида ҳам кўплаб ишлар амалга оширилди. Жумладан, Самарқанд туман прокуратураси томонидан тиббиёт муассасаларида ва бошқа масъул идораларда никоҳланувчи ёшларнинг тиббий кўригини ташкил қилиш, қизларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, болаларда касалликларни эрта аниқлаш ва профилактика қилиш, болалар тиббий кўригини ва даволаш-соғломлаштириш тадбирларини ўз вақтида ташкил этиш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасидаги ишлар самарадорлигини ошириш ҳамда моддий-техника базасидан самарали ва оқилона фойдаланиш аҳволи мунтазам ўрганиб борилаётган.

Бугунги кунда туман аҳолисининг сони 224 минг 987 нафар бўлиб, шундан 14 ёшга ча бўлган болалар 61 минг 571 нафарни ташкил этади. Уларнинг соғлиғини туман тиббиёт бirlашмаси таркибидаги кўп тармоқли туман поликлиникаси ва 21 та қишлоқ врачлик пунктлари назорат қилиб боради.

Соғлом бола соғлом оилада вояга етади. Шу туфайли асосий вазифаларимиздан бири никоҳланувчи ёшларнинг тиббий кўригини ташкил этишга қаратилган ҳукуматимиз қарори ижросини таъминлашдан иборатдир. Қарор талабларига мувофиқ туман кўп тармоқли марказий поликлиникаси-

да никоҳланувчи шахсларни тиббий кўриқдан ўтказиш бўйича тиббий комиссия ҳам ташкил этилган, шунингдек, никоҳланувчи шахсларни тиббий кўриқдан ўтказиш учун туман поликлиникаси қошида 5 та ижтимоий касалликлар йўналиши бўйича малакали мутахассислардан иборат комиссия тузилган.

Бундан ташқари, никоҳдан олдин тиббий кўриқдан ўтиш муҳимлиги ҳақида аҳоли ўртасида кенг тарғибот ишлари олиб борилиб, қўргазмали плакатлар тегишли жойларга илб қўйилган. Биргина ўтган йил давомида шу мавзуда тумандаги маҳаллаларда мутахассислар томонидан 73 та маъруза ва 698 та суҳбат ўтказилган.

Гиёҳвандлик — келажакка таҳдид

Ҳозирги кунда бутун дунё ҳамжамиятини ташвишга солаётган энг катта муаммолардан бири, шубҳасиз, гиёҳвандликдир. Гиёҳвандликка мубтало бўлганларнинг аксариятини ёшлар ташкил этиши янада ачинарли ҳол.

Гиёҳвандлик жиноятларнинг авж олишига, турли хилдаги бедаво касалликларнинг ортишига ва оилаларнинг бузилишига сабаб бўлаётган салбий омиллардан бири эканлиги бугун ҳеч кимга сир эмас. Бу балонинг мудҳиш оқибатларининг олдини олиш борасида оммавий ахборот воситалари орқали бутун дунёда, шу жумладан, Ўзбекистонда ҳам тарғибот тадбирлари олиб борилмоқда.

Маълумки, оила жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга. Оила соғлом бўлса, жамият ҳам соғлом бўлади, агар у завоф кўрса, жамиятнинг пойдевори дарз кетади. Шундай экан, гиёҳвандлик яқин қариндошлар, ота-она ва фарзанд, дўст-биродар, эр ва хотин ўртасидаги меҳр-муҳаббат ва оқибатни сўндирадиган "ажал уруғи" дейилиши бежиз эмас. У даставвал ги-

ёҳвандликка мубтало бўлган кишиларнинг, сўнгра уларнинг оилалари, охир-оқибатда эса жамиятнинг издан чиқишига сабаб бўлади.

Гиёҳвандликнинг жамиятга етказадиган зарари сон-саноксиз. Гиёҳвандликка мубтало бўлган кимсада, аввало ўзига, сўнгра оиласига, касбига ёки ўқишига нисбатан қизиқиш қолмайди.

Тарихдан маълумки, ёвуз кучлар муайян бир халқни ўзининг бузғунчи мақсадлари йўлига оғдиришни хоҳласа, фақат қуроли билан эмас, балки ўша халқнинг, айниқса, ёшларининг ақл-идрокини, иродасини сусайтирадиган, маънавий ва ахлоқий тушунлиқка соладиган воситаларни қўллаган. Шундай воситаларнинг орасида энг даҳшатлиси гиёҳвандлик моддаларидир. Масаланинг яна бир жиҳати, гиёҳвандликка руҳу қўйган кимсалар "оқ ажал"ни мунтазам харид қилиб туриш учун доимий

равишда катта миқдорда пул ва маблағга муҳтожлик сезади. Бунинг учун улар нафақат ўз виждонини, балки оиласини, Ватанини ҳам сотиб юборишга, ўз она юртига хойнлик қилишга ҳам тайёр бўладилар.

Ҳозирда айрим фуқароларнинг, айниқса, ёшларнинг гиёҳвандлик таъсирига тушиб қолиши бутун жамоатчиликни ташвишга солмасдан қолмайди. Шу боисдан унинг олдини олиш борасида мамлакат миқёсида қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Лекин ҳар бир шахс бу балога дучор бўлмаслик, аввало, инсоннинг ўзига боғлиқлигини унутмаслиги лозим. Чунки шахснинг гиёҳвандлик ҳилдорига тушиб қолиши кўп ҳолларда ўзининг юриш-туришига, қонунларни қай даражада ҳурмат қилиши ва унга итоаткорлигига, ахлоқ-одоби савиясига узвий боғлиқдир.

Шу ўринда гиёҳвандлик воситалари билан қонунга хилоф равишда муомала қилганлик билан боғлиқ қилмишлар учун белгиланган жавобгарлик масалаларининг ҳуқуқий асосларига қисқача тўхталиб ўтаск.

Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 56-моддасига кўра, гиёҳвандлик воситаларини ёки психотроп моддаларни ўтказиш мақсадини кўзламай ўз миқдорда ғайриқонуний тарзда тайёрлаш, олиш, сақлаш, ташиш ёки жўнатиш — гиёҳвандлик воситаларини, психотроп моддаларни мусодара қилиб, энг кам иш ҳақининг бир бараваридан икки бараваригача миқдорда жарима солишга ёҳуд гиёҳвандлик воситаларини ёки психотроп моддаларни мусодара қилиб, ўн беш сут-

кагача муддатга маъмурий қамоқ жазосига сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига ҳам бу борадаги жиноятларга қарши самарали курашни амалга ошириш юзасидан қатор нормалар белгиланган. Хусусан, Жиноят кодексининг XIX боби "Гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалар билан қонунга хилоф равишда муомала қилишдан иборат жиноятлар" деб номланади.

Мазкур боб таркибидаги 270-271 ва 273-276-моддаларда "Тақиқланган экинларни етиштириш", "Гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддаларни ўтказиш мақсадини кўзлаб қонунга хилоф равишда тайёрлаш, олиш, сақлаш ва бошқа ҳаракатлар қилиш, шунингдек уларни қонунга хилоф равишда ўтказиш", "Гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддаларни истеъмол қилишга жалб этиш", "Гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалар ишлаб чиқариш ёки улардан фойдаланиш қоидаларини бузиш" ҳамда "Гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддаларни ўтказиш мақсадини кўзламай қонунга хилоф равишда тайёрлаш, эгаллаш, сақлаш ва бошқа ҳаракатлар" билан боғлиқ жиноятлар учун жиноий жавобгарлик назарда тутилган.

Бундан ташқари, Жиноят кодексининг 56-моддаси 1-қисмининг "о" бандига кўра, мастлик ҳолатида ёки гиёҳвандлик воситалари, психотроп ёҳуд кишининг ақл-идрокига таъсир қилувчи бошқа моддалар таъсири остида жиноят содир этиш (ушбу ҳолат-

Аслам ХОЛИКОВ,
Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий
прокуратураси бўлим бошлиғи

лар ЖК Махсус қисмининг моддасида жиноят таркибининг зарурий белгиси сифатида назарда тутилмаган бўлса) жазони оғирлаштирувчи ҳолат ҳисобланади.

Шунингдек, Жиноят кодексининг 127-моддаси 2-қисмига биноан, вояга етмаган шахсни гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалар истеъмол қилишга жалб этиш — уч ойдан олти ойгача қамоқ ёки уч йилдан беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

127-модданин 3-қисмида эса вояга етмаган шахсни жиноят қилишга жалб этиш, шунингдек, ушбу модданин иккинчи қисмида назарда тутилган ҳаракатлар:

а) илгари гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддаларни ғайриқонуний равишда муомалага чиқариш билан боғлиқ ҳар қандай жиноятни содир этган шахс томонидан;

б) икки ёки ундан ортиқ вояга етмаган шахсга нисбатан;

в) ўқув юртларида ёки ўқувчилар, студентлар ўқув тарбия, спорт ёки жамоат тадбирлари ўтказиладиган бошқа жойларда содир этилиши — беш йилдан ўн йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланиши белгиланган.

Хулоса қилиб айтганда, ҳар бир фуқаро она Ватан ва халқ тақдири олдидаги масъулиятни юракдан ҳис этиб, касбий фаолиятини сидқидилдан бажариши, гиёҳвандликка қарши курашишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоғи лозим.

Лицензиясиз фаолият жавобгарликка сабаб бўлади

Мустақилликнинг дастлабки кунларидан бошлаб мамлакатимизда бозор муносабатларини шакллантириш, ушбу жараённинг ҳуқуқий асосларини яратишга алоҳида эътибор қаратилди. Бу эса ўз навбатида юртимизда тадбиркорлик фаолиятига кенг йўл очиб берди, хилма-хил мулк шакллари, тадбиркорликнинг янги, замонавий турлари вуҷудга келди.

Халқимизнинг ҳаётдаги ўзгаришлар тадбиркорлик соҳасида айрим фаолият турларини лицензиялашни қонун билан тартибга солиш заруратини келтириб чиқариши табиий, албатта. Шу мақсадда Олий Мажлис томонидан 2000 йилнинг 25 майда "Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида"ги Қонун, 2001 йилнинг 12 май кун "Амалга оширилиши учун лицензиялар талаб қилинадиган фаолият турларининг рўйхати тўғрисида"ги Қарор қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 9 март кундаги "Автомобиль транспортида йўловчилар ташиш соҳасидаги тадбиркорлик фаолиятининг алоҳида турларини амалга оширишни тартибга солиш тўғрисида"ги Қарорига кўра, автомобиль транспортида йўловчиларни шаҳар, шаҳар атрофи, шаҳарларaro, халқаро йўналишларда тижорат асосида ташиш фаолияти фақат юридик шахслар томонидан амалга оширилади.

Юридик шахслар автомобиль транспортида йўловчиларни шаҳар, шаҳар атрофи, шаҳарларaro, халқаро йўналишларда тижорат асосида ташиш учун белгиланган тартибда Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорт агентликлари томонидан берилган лицензия асосида фаолият кўрсатадилар.

Таъкидлаш жоизки, ушбу қонун қабул қилингунга қадар Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда фаолият билан лицензиясиз шуғулланганлик учун маъмурий жавобгарликнинг умумий нормаси мавжуд эмас эди.

Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 27 сентябрдаги "Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига, Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига ва "Нотариат тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонуни билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс 176-3-модда билан тўлдирилди.

Унга кўра, автомобиль транспортида йўловчилар ташиш фаолияти билан лицензиясиз шуғулланганлик — фуқароларга энг кам иш ҳақининг йигирма бараваридан юз бараваригача, мансабдор шахсларга эса — эллик бараваридан юз эллик бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Таассуфки, лицензиясиз йўловчи ва юк ташиш фаолияти билан шуғулланганлик учун маъмурий жавобгарлик белгиланган бўлса-да, айрим шахсий автотранспорт воситалари эгалари белгиланган тартибда тегишли уюшмага аъзо бўлмасдан, шахсий даромад орттириш мақсадида қонун талабини бузиб келмоқда.

Рақамларга эътибор қаратадиган бўлсак, биргина жорий йилнинг ўтган 9 ойи давомида тегишли органлар томонидан ҳамкорликда ўтказилган 338 та тадбир давомида аҳолига транспортда лицензиясиз хизмат кўрсатиш билан боғлиқ 769 та ҳуқуқбузарлик ҳолатлари аниқланган. Ушбу барча ҳолатлар юзасидан тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилиб, 651 та қолат юзасидан судлар томонидан 569 нафар ҳуқуқбузарга нисбатан 364 млн. 402 минг сўмлик маъмурий жарималар қўйилган. Мисол учун, фуқаро У.Алимардонов ўзига тегишли "Дамас" русумли автомашинада аҳолига

Анвар АБДУЛАКИМОВ,
Сурхондарё вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

лицензиясиз пуллик транспорт хизмати кўрсатганлиги аниқланиб, суд қарори билан унга 2 млн. 498 минг сўм миқдорда жарима жазоси тайинланган. Деновлик А.Сафаров ва И.Қобиловлар ҳам "Дамас" автомашинасида лицензия олмасдан аҳолига пуллик транспорт хизмати кўрсатганликлари учун суд томонидан жарима жазосига тортилдилар.

Жорий йилнинг ўтган даври давомида 5 нафар фуқаро илгари ҳам худди шу каби ҳуқуқбузарлик содир этганлиги учун тайинланган маъмурий жазодан тегишли хулоса чиқармаганлиги боис, уларга нисбатан Жиноят кодексининг 190-моддаси (фаолият билан лицензиясиз шуғулланиш) 1-қисми билан жиноят ишлари қўзғатилиб, суд ҳукми асосида тегишли жазо чоралари белгиланди.

Ҳозирги вақтда юртимизда фуқароларга тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун қўлай ишбилармонлик муҳити яратилган. Фуқароларга қўйиладиган асосий талаб эса қонунларни ҳурмат қилиб, уларга риоя этган ҳолда фаолият юритишдир.

Мамлакатимизда ёш бола-ни оилалар ҳар томонлама қўллаб-қувватланиб келинмоқда. Жумладан, ёш бола-ни тарбиялаётган оналарга нафақалар берилиб, улар меъёрий ҳужжатлар асоси-да маҳалла фуқаролар йи-гинининг тегишли комис-сиялари қарори асосида тайинланмоқда.

Фирибгар посбон

Шариф ХОЛИҚУЛОВ,
СВОЖДЛКК департаментининг
Мирзабод туман бўлими бошлиғи

Аммо айрим кимсалар бундан наф қўриш учун кингир ишлар-га ҳам қўл урмоқда. Сидраб вилоти Мирзабод туман "Тошкент" маҳалласи посбони Жаҳонгир Пардабоев ана шундай шахслар тоифасидан экан. У яқинда кингир қилми-ши учун суд олдида жавоб берди.

Жаҳонгир Пардабоев ма-ҳалла посбони сифатида жуда қисқа муддат — атиги 6 ой ишлади, холос. Ҳ.Парда-боев кингир ишларга қўл ур-май, хизмат вазиёсини тинчгина ўтаб юрганида ўзи-нинг бошига ташвиш келтир-маган бўларди.

Шу йил 25 февраль куни маҳалла идорасида яқин та-ниши Шахноза Бозоровани учратиб қолиб, унинг болала-ри учун нафақа олиш ташви-шида юрганини эшитди-ю, кўнглида гараз ният пайдо бўлди. Гарчи хизмат вакола-тига кирмаси-да, танишига нафақа олишда ёрдам бе-ришни ваъда қилди. Аммо бу "хизмати" бекорга эмаслиги-ни ҳам гап орасида кистириб ўтди. Фикр-хаёли нафақа олиш билан банд бўлган Шахноза бу гапдан хурсанд бўлди. Жаҳонгир "отни кам-чилаб қолишга ҳаракат қилди", яъни нафақа тайин-ловчи таниши борлигини айтиб, Ш.Бозоровадан эллик минг сўм тама қилди. Посбон-нинг бундай тамагирлиги Ш.Бозоровага галати туюл-ди. Аммо у эртаси куни ай-тилган пулни тамагир посбон-га келтириб берди. Текин-лукма Ж.Пардабоевнинг то-моғидан бир зумда ўтиб кет-ди.

Орадан бир ой вақт ўтса-да, ваъда қилинган нафақа-дан дарак бўлмади. Ш.Бозо-рова яна Ж.Пардабоевга те-лефон орқали мурожаат қилди. Жаҳонгир бунга айти-муддао деб билиб, Шахно-задан такоран пора олмақ-чи бўлди. У аёлга кўнғироқ қилиб, яна эллик минг сўм сўради. Посбон Ш.Бозоро-вадан эллик минг сўмини кўр-тади санаб олди-ю, ваъ-дасини шу заҳоти унутди. Ш.Бозорова пихини ёрган фирибгар тузюгига илгингани-ни жуда кеч англади.

Посбоннинг қилмишлари фош бўлиб, унга нисбатан жиноят иши қўзғатилди. Жи-ноят ишлари бўйича туман суди томонидан Жаҳонгир Пардабоев Жиноят кодекси-нинг тегишли моддалари билан айбдор деб топилиб, унга қонуний жазо тайинлан-ди.

Одам савдоси миллатга хиёнатдир

Мамлакатимиз мустақилликка эришган пайтдан бошлаб Юртбошимиз бошчилигида жамият ҳаётининг барча соҳаларида кенг қўламли ислохотлар амалга ошириб келинмоқда ва муайян натижаларга эришилмоқда. Бироқ, ижобий ўзгаришлар билан бир қаторда, айрим жиддий му-аммолар ҳамон мавжуд. Одам савдоси шуларнинг биридир.

Бу иллат чегара танламас-лиги ҳамда ўз домига асосан ёшлар ва аёлларни тортаёт-гани билан барчада ташвиш-ийготмоқда. Айниқса, жаҳон ҳамжамиятини жиддий таш-вишлантираётган ушбу транс-миллий жиноят глобал муам-мо сифатида дунё халқлари-нинг тинч-осойишта ҳаёт ке-чиришига ҳавф солиб туриб-ди. Шу боис, жаҳонда бу тур-даги жиноятларга қарши ҳам-корликда курашиш қўламли то-бора кенгаймоқда.

Трансмиллий жиноятлар сирасига кирувчи одам сав-досининг турли кўринишлар-идан дунёдаги барча мам-лакатлар қайсибир даражада жабр қўраятти. Бу эса ушбу глобал муаммони имкон

қадар ҳал этиш, одам савдо-сига қарши курашишда хал-қаро миқёсда таъсир чорала-рини кучайтиришни тақозо этади.

Бош прокуратура ҳузурида-ги СВОЖДЛКК департа-менти органлари томонидан ҳам ушбу иллатга қарши ку-раш бўйича самарали тадбир-лар олиб борилмоқда. Жум-ладан, Салтанат Матниёзова (исм-фамилиялар ўзгари-рилган) ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмас-дан, жиноий фаолият олиб бориш мақсадида ўзи билан бирга яшаб келган Олияхон Ситимова ва таниши Омина Раимова билан олдиндан жи-ноий тил бириктириб, вояга етмаганлар — Ш.Полвонова,

С.Каттаева, М.Аллаевани фо-ҳишалик билан шуғулланиш-га мажбур қилганликлари аниқланди.

Шунингдек, департамент ходимлари томонидан ўтка-зилган тезкор тадбирда аниқ-ланишча, фуқаро Убайдил-ло Ғозиев Улугнор туманида яшовчи фуқаролар Р.Боти-ров, А.Марзиев ва А.Абдуво-ситовлардан фойдаланиш мақсадида хорижда ойига 200 АҚШ доллари миқдорига иш ҳақи ҳамда яхши меҳнат ша-роитлари ваъда қилиб, улар-ни Россия Федерациясининг Саманаловка қишлоғига жўнатиб юборишди. У ерда йигитларнинг фуқаролик пас-портларини олиб қўйиб, "Ан-дрей" исмли шахсга топши-

ришади. Яхшигина даромад топиш ниятида йўлга отлан-ган фуқаролар санитария ва меҳнат нормаларига зид бўлган оғир шароитда меҳнат қилишга мажбур бўладилар. Устига-устак, улар 5 млн. 257 минг 600 сўм миқдоридagi иш ҳақларини ҳам ололмайдилар.

Юқорида номлари қайд этилган жиноятчиларга нисба-тан суд томонидан тегишли жазо тайинланди.

Албатта, инсон қадр-қимма-тини поймол этиб, уни одам савдоси каби иллатнинг жабранувчисига айлантириш-га, уринаётган кимсалар бун-дай ҳаракатлари учун қонун олдида жавоб беришлари му-қаррардир.

Муҳаммад АЗИМОВ,

Бош прокуратура ҳузуридаги
СВОЖДЛКК департаменти бўли-
м катта инспектори

Коллеждаги талон-торожиликлар

Билимни, янгиликларни баркамол авлодни тарбиялаш бугунги куннинг дол-зарб вазифаларидан бири саналади. Ана шу мақсадга эришишда республикаимизда жорий этилган 12 йиллик таълим тизимининг муҳим босқичи — касб-ҳунар коллеж-ларининг ҳам ўрни беқиёсиги шакл-шубҳасиз.

Бугунги кунга келиб, олис қиш-лоқларда ҳам замонавий тилда-ги мактаб ва касб-ҳунар коллеж-ларининг бунёд этилиши, уларнинг ма-лакали мутахассислар билан таъминла-ниши натижасида ёшлар мукаммал би-лим олиб, истеъдодларини рўёбга чиқ-ара олишлари учун қулай шароитлар яра-тилди.

Таъкидлаш жоизки, мактаб ва ўрта мах-сус касб-ҳунар коллежларида ўқувчилар-га ўз касбининг фидойилари, юқори ма-лакали педагоглар билим беришапти. Аммо баъзи билим даргоҳларининг мута-сиддилари томонидан амалдаги қонун ва қонунности ҳужжатларининг бузилишига йўл қўйилган ҳолатлар ҳам кўзга ташлан-моқда. Бундай масъулиятсизлик ва эъти-борсизлик натижасида давлат бюджетти маблағларининг мақсадсиз сарфланиши-га йўл қўйилмоқда.

Лойсон Қишлоғилик Аҳмад-жон Юсупов туман
ДСИнинг ер ва мол-мулк
солиғи ҳисобини юритувчи
хотимини Р.Жўраевага учраб,
отаси хонадонининг қарз-
дорлигини билиб беришни
сўради.

Ходим компьютер дасту-рини очиб, мол-мулк солиғи учун 186 минг сўм, ер солиғидан эса 580 минг сўм қарз борлигини аниқлаб берди. Бунга эшитган Аҳмаджон: "Отам Ҳаж зиёратига борадиган эди, қарзини енгиллатиб бер-сангиз", дея илтимос қилди. Инспектор бунинг иложи йўқли-гини, биринчи қаватда ўтирган ҳудудий инспектор ўқтамжон Холмирзаевга учраб қўришни маслаҳат берди.

Аҳмаджон ҳудудий инспек-торга қарздорлик ҳақидаги маъ-лумотномани узатар экан, "шу қарзни енгиллатиб берсангиз", деб мўлтиради.

— Бўпти, сизнинг ўлмасин, — деди ўқтамбек ўзи бош бўлган ҳудуддаги Дилшодбек Мадофуров бошлик "Фидокор" фермер ҳўжалигининг солиқдан ҳақи борлигини эслаб, — Ҳажга бораётган отангизнинг қарзини ёпиб, маълумотнома олиш учун ёрдамини аямайман. Бирор фермер билан гаплашиб, қар-зингизни қоплашга пул ўтказиб беришга қўнғираман.

Бу гапдан Аҳмаджон қувониб,

СВОЖДЛКК департаментининг Анди-жон вилоят бошқармаси томонидан бюд-жет маблағларининг мақсадсиз сарфлани-ши, ўзлаштириш йўли билан талон-торо-жи қилиниши каби ҳолатларнинг олдини олиш, фош этиш ва айбдорларга нисба-тан жазо муқаррарлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Жумладан, Ҳўжабод қишлоқ ҳўжалиги касб-ҳунар коллежиде ўтказилган текши-ришда коллеж директори Хуршид Мама-далиев коллеж бош ҳисобчиси Замира Холматова билан ўзаро тил бириктириб, 2012-2013 ўқув йиллари давомида мак-таб ўқитувчиларининг меҳнат таътили пул-ларига, устамларига ортиқча тўлаш, но-қонуний ва асосланмаган ҳолда му-қофотлар тайинлаш йўли билан бюд-жет маблағларини талон-торожи қилиб юб-органи аниқланди.

Бундан ташқари, коллеж директори

Х.Мамадалиев ва бош ҳисобчи З.Холма-товалар коллеж ўқитувчилари томонидан ўқувчиларга жами 461 дурс соати ва 426 соат педагогик юклама машғулотлари ўтилмаган бўлса-да, ушбу дурс соатлари тўлиқ ўтилганлиги тўғрисидаги сохта ҳуж-жатларга асосан 2 млн. 555 минг сўмлик давлат бюджетти маблағларининг ортиқча тўланишига, ўзлаштириш ва растрата йўли билан талон-торожи қилинишига сабабчи бўлганлар.

Мазкур жиноий иш юзасидан суд айб-ланувчиларга нисбатан инсонпарварлик тамойилларига асосланиб, амнистия қаро-рига биноан ахрим чиқариб, уларни жа-зодан озод этди.

Юқорида қўрсатиб ўтилган ҳолатлар бошқаларни ҳам ҳушёрликка ундаши ло-зим. Зеро, қаерда қонунийлик таъминлан-са, уша ерда хотиржамлик, фаровонлик ва албатта, юксалиш бўлади.

Дилшодбек МИРЗАЕВ,

СВОЖДЛКК департаментининг Андижон
вилоят бошқармаси матбуот гуруҳи катта
инспектори

Қарзни ёпиб бераман, деб...

энди миннатдорчилик билдир-ган эди, шу пайт инспекторнинг телефони жиринглади. У теле-фони олиб, "Ҳўп, ҳўп бўлади. Илтимосингизни ерда қолдир-майман", деди-да, гўшакини қўйиб, Аҳмаджонга юзланди:

— Масжидларининг имоми ҳам Юсуфжон ақанинг солиқдан қарзи йўқлиги ҳақида маълумот-нома олишда ёрдам беришим-ни сўрадилар. Энди отангиз-нинг қарзини бир амаллаб ёпа-миз-да. Фермерга нақд 600 минг сўм берсак, рози бўлса керак.

Аҳмаджонни қузатиб қўйиб, инспектор қишлоққа йўл олди. Фермер ҳўжалиги раҳбари Дил-шодбекни ММТГда учратиб, фермер ҳўжалигининг солиқда-ги 702 минг сўм ҳақидан 580 минг сўмини Юсуфжон ақанинг ер солиғидан қарздорлигини қоплашга қўндириш хусусида ҳужжатни расмийлаштириб, имзо чекириб олди. Сўнгра Аҳмаджонга телефон қилиб, "Иш битди, пулни олиб кела-веринг", деди.

Аҳмаджон қўшини билан инспекторнинг қишлоқдаги иш-жойига етиб борди. "Аранг топ-дим, қолганини кейин бера-ман", дея 600 минг сўм узатди. Шу тариқа инспектор фермер ҳўжалиги ҳисобидан 580 минг сўм пул ўтказдириб, Аҳмаджон

берган пулнинг 186 минг сўми-ни "Халқ банки" кассасига тўла-ди, Юсуф ақанинг ер ва мол-мулк солиғидан қарзи йўқлиги ҳақида маълумотнома тайёрлаб берди. "Фермер ҳўжалиги раҳ-барига бериб қўяман", дея ол-ган пулнинг қолганини эса ўз эҳтиёжига сарфлади. Кейин эса "мол-мулк солиғидан қарзнинг 166 минг сўмини ўзимнинг ёнимдан тўладим, келтириб бе-ринг", дея Аҳмаджонни қистова-га олаверди. Ниҳоят, Аҳмаджон "100 минг сўм топиб қўйдим, ке-либ олиб кетинг", деди. "Қанот чиқариб учиб" борган инспек-тор 100 минг сўмини санаб ола-ётганида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари томонидан ушланди.

Суриштирув мобайнида ту-ман ДСИ бўлим ҳудудий бош инспектори У.Холмирзаев ла-возимини суистеъмол қилган-лигини исботловчи бошқа хо-латлар ҳам ошкор бўлди. Чу-нончи, 2012 йилда 16 нафар фуқаронинг ҳовли-жойи май-донини қамайтириб қўрсатиб, 117 минг 800 сўм кам, 48 на-фар фуқаронинг ер майдони-ни аслига нисбатан қўпайтириб қўрсатиб, 995 минг 700 сўм ортиқча ер солиғи, 80 нафари-нинг мол-мулки қўпайтириш ка-майтириб қўрсатиб, 790 минг

Орифжон ЭРКАБОВ,

СВОЖДЛКК департаментининг
Қўштепа туман бўлими бошлиғи

600 сўм кам, 2590 нафар фу-қаронинг мол-мулки қўпайти-риш сунъий қўпайтириб, 5 млн. 873 минг сўм ортиқча солиқ ҳисоблагани фош этилди.

Ўқтамбек Холмирзаев суриш-тирув мобайнида ҳам, суд маж-лисида ҳам сувдан қуруқ чиқиш-га уринди. "Аҳмаджондан олган 600 минг сўмининг 580 минг сўмини фермер Дилшодбек Мадофуровга берганман, қол-ган 20 минг сўмига ўзимнинг ёнимдан 166 минг сўм қўшиб, 186 минг сўм мулк солиғидан қарзларини кассасга тўлаган-ман", дея ўзи тўқиган ёлгонга ишонтирмоқчи бўлди. Фермер эса инспекторга алданиб, чўв ту-шиб қолганини таъкидлади.

Суд мажлисида судланувчи-нинг жиноий қилмишлари ис-ботланди. У.Холмирзаевга қил-мишдан тўғри хулоса чиқариб олиш учун имконият берил-ди. Давлатимизга хос инсонпар-варлик тамойилларидан келиб чиққан ҳолда жазо тайинланди. ЖКнинг 72-моддаси қўллан-ди, у муайян ҳуқуқлардан маҳрум этилган ҳолда икки йил синов муддатини ўтайдиган бўлди.

Бола ҳуқуқлари давлат ҳимоясида

Меҳнат инсонни улуғлайди, унинг шаъни, қадр-қимматини оширади, ҳаётнинг мазмунини белгилайди. Диний манбаларда ҳам, дунёвий ҳужжатларда ҳам кишилар меҳнат қилишга, касб танлашга чақирилади.

Отабек АЗИМОВ,

Бюджетдан ташқари

Пенсия жамғармаси Олтириқ туман бўлими ҳуқуқшуноси

Инсоннинг жамият ҳаётидаги ўрни ва обрў-эътибори ўз навбатида унинг ишланувчанлиги ва меҳнатқашлигига бевоқифлиги бўлиб қолган. Меҳнат қилиш ва фойдали машғулот билан шугулланиш инсоннинг шахсий ва касбий фахр-шарофатини бойитиб боради, феъл-атворини сайқаллайди. Бир сўз билан айтганда, фойдали меҳнат билан шугулланиш шахснинг қиммати инсон бўлиб ишланувчанлигида муҳим омил ҳисобланади.

Мамлакатимизда истиқлолнинг дастлабки йилларида инсон манфаатларини ҳимоялаш, билимни, маънан ва жисмонан соғлом авлодни вояга етказиш борасида кенг қамровли ишлар олиб борилади.

Таъкидлаш лозимки, Конституциямиз ва меҳнат муносабатларини тартибга солишга қаратилган қонун ҳужжатларида ёшлар, шунингдек, болаларнинг ҳам эркин касб танлаш, меҳнат қилиш ҳуқуқлари кафолатланган. Жумладан, Бош Қонунимизнинг 37-моддасида: "Хар бир шахс меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шартларида ишлаш ва қонунда кўрсатилган тартибда ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эга" эканлиги белгилаб қўйилган.

Бугунги кунда республикада 10 мингдан ортиқ умумтаълим мактаблари ҳамда 1500 дан ортиқ касб-ҳунар коллежи ва академик лицейлар мавжуд бўлиб, уларда мамлакатимиз аҳолисининг салмоқли қисmini ташкил этётган болалар таълим олмақда. Замонавий компьютер технологиялари ва ўқув-лаборатория хоналари билан жиҳозланган мазкур таълим муассасаларида тахсил олаётган болаларнинг таълим йўналишлари бўйича меҳнат бозорига ўз ўрнини топишга интилаётгани таҳсинга лойиқ. Бунинг учун мамлакатимизда барча ҳуқуқий асослар яратилган.

2008 йил 7 январда қабул қилинган "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 3-моддасига мувофиқ, 18 ёшга тулганга қадар бўлган шахслар бола деб эътироф этилар экан, улар меҳнатга оид муносабатларда бир қатор имтиёз ва ҳуқуқларга эга.

Меҳнат-ҳуқуқий субъектлик амалдаги Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 77-моддасида белгиланган бўлиб, унга қўра ишга қабул қилишга 16 ёшдан йўл қўйилади. Шунингдек, ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи бошқа шахсларнинг ёзма розилиғи билан 15 ёшга тулган шахслар — ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ва умумтаълим мактаблари ўқувчилари бўш вақтларида соғлиғи, маънавий-ахлоқий жиҳатлари ва таълим олиш жараёнини бўзайдиган энгил ишларга қабул қилиниши мумкин.

18 ёшга етмаганлар (болалар)ни ишга қабул қилишда

уларга бир қатор имтиёз ва кафолатлар берилган бўлиб, улар меҳнатга оид муносабатларда катта ёшдаги ходимлар билан тенг ҳуқуқда бўладилар. Меҳнатни муҳофаза қилиш, иш вақти ва таътиллarga доир қўшимча имтиёزلардан фойдаланадилар.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 241-моддасига мувофиқ, 18 ёшга етмаган шахсларни уларнинг соғлиғи, хавфсизлиги, ахлоқ-одобига зиён етказиши мумкин бўлган меҳнат шартлари — ноқулай, ерости ва бошқа ишларда ишлашлари, белгиланган қўйилган нормадан ортиқ юк кўтаришлари ва ташишларига йўл қўйилмайди. Шунингдек, болаларни тунги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга ва дам олиш кунларидаги ишларга жалб этиш тақиқланади.

Ишга қабул қилинган болаларнинг меҳнат вақти ҳам ушбу тоифанинг соғлиғи ва ривожланишини инобатга олган ҳолда белгиланган бўлиб, унга қўра 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган ходимларга ҳафтасига 36 соатдан, 15 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар учун эса ҳафтасига 24 соатдан ошмаслиги зарур (МК 242-модда).

Шу ўринда эслатиб ўтиш лозимки, ота-оналар, васий (ҳомий)лар ҳамда вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар 18 ёшга тулган шахслар фаолият олиб бораётган соҳада унинг соғлиғи ва бошқа жиҳатларига зиён етказётган ҳолатларда меҳнат шартномасини бекор қилишни талаб этиш ҳуқуқига эга.

Иш бериучи корхона, ташкилот ва муассасаларга 18 ёшга тулган шахслар билан меҳнат шартномасини тузиш чоғида ва кейинчалик (иш давомида) уларни вақти-вақти билан тиббий кўрикдан ўтказишни ташкил этиши шарт.

Болалар ва ёшларнинг меҳнат ҳуқуқларини кафолатлайдиган ва имтиёزلар бераётган амалдаги меҳнат соҳасидаги миллий қонунчилигимиз нормалари мазкур йўналишдаги халқаро ҳужжатларга тўла мослигини эътироф этиш лозим. Ўзбекистон Республикаси бу йўналишдаги ўндан ортиқ халқаро ҳужжатларни ратификация қилган ва қўйилган. Жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти (БМТ) Бош Ассамблеясининг 1989 йил 20 ноябрдаги қарори билан қабул қилинган "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенцияга 1992 йил 9 декабрда қўйилган, Халқаро Меҳнат Ташкилоти (ХМТ)нинг "Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида"ги Конвенцияни 2008 йил 4 апрелда ва "Болалар меҳнатининг энг ёмон шакллари тўғрисида"ги Конвенцияни 2008 йил 8 апрелда ратификация қилган.

"Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида"ги Конвенция Халқаро Меҳнат Ташкилоти Бош конференциясининг 1973 йил 26 июндаги йиғилишида қабул қилинган бўлиб,

ушбу конвенциянинг 2-моддасида ишга қабул қилиниш учун энг кичик ёш мажбурий мактаб таълимини тугаллаш ёшидан кам бўлмаслиги ва ҳар қандай ҳолатда 15 ёшдан кичик бўлмаслиги белгиланган.

Мазкур Конвенциянинг 3-моддасида иш бериувчилар томонидан болалар (18 ёшга тулмаган шахслар)нинг ишга қабул қилинишида уларнинг соғлиғи, хавфсизлиги ва маънавияти тўла муҳофаза этилишига ва улар етарлича махсус таълим ва касбий тайёргарлик олишига таъсир этмаслиги қаралган қўрилиш шартлиги қатъий кўрсатиб ўтилган.

Халқаро Меҳнат Ташкилоти-нинг "Болалар меҳнатининг энг ёмон шакллари тўғрисида"ги Конвенцияда қўйилган болалар меҳнатининг энг ёмон шакллари сифатида кўрсатиб ўтилган:

- қўлининг барча шакллари ёки қўлликка ўхшаш амалиёт (болаларни сотиш, қарз асосидаги қарамлик, мажбурий меҳнат, уларни қўролли можароларга зўрлаб жалб этиш);
- болалардан ахлоқий бузуқлик йўлида фойдаланиш, порнографик маҳсулотлар ва томошалар ташкил этиш;
- наркотик моддалар тайёрлашда болалардан фойдаланиш, ёллаш ёки тақлиф этиш;
- бажариш хусусиятлари ёки шариоитига қўра болалар соғлиғи, хавфсизлиги ва маънавиятига зиён етказиши мумкин бўлган бошқа ҳар қандай ишлар.

Халқаро Меҳнат Ташкилоти-нинг болалар меҳнатига оид қўридаги Конвенцияларига қўйилган ҳар бир мамлакат мазкур нормаларни ўз миллий қонунчилигида акс эттириши ва бу йўналишда амалга ошириётган ишлар юзасидан ҳар йил якунида ушбу ташкилотга ахборот бериш бориши лозимдир.

Бугунги кунда мамлакатимиз бўлгандаги мажбуриятларни тўла бажариб, юрчидаги конвенциялар нормалари Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат, Фуқаролик, Фуқаролик процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекслари, "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги, "Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида"ги, "Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги, "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги Қонунларида ва бошқа бир қатор қонун ҳужжатларида ўз аксини топди.

Бир сўз билан айтганда, юртимизда болаларнинг таълим олиши, иходий ва илмий, жисмоний салоҳиятларини тўла юзга чиқариш учун мустақам ҳуқуқий база яратилган ва бу амалиётда ўзини оқламақда. Бунинг амалий натижаларини ёшларнинг халқаро мусобақа ва фан олимпиадаларидаги муваффақиятли иштирокида ва жаҳондаги етакчи илмий-тадқиқот муассасалари томонидан эътироф этилаётганида ҳам кўришимиз мумкин.

Кишилиқ жамиятининг ҳамма даврларида инсон ҳаётини маълум маънода тартибга солиб турувчи қонун-қоидалар, тартиб-таомиллар амал қилганлиги тарихдан аён. Бундай қонун-қоидаларни бузган ёки унга риоя этмаганларни жазолашнинг ҳам ўзига хос усуллари бўлган. Ривожланиш ва тараққиёт, одамлар онгидagi ўзгаришлар боис бу ҳужжатлар ҳам мутаносиб тарзда мукаммаллаштирилган.

Озод ҳаётимиз кафолати

Ҳалим ЖАМОЛОВ,

Бухоро юридик ва маиший хизмат коллежи ўқитувчиси

Ота-боболаримизнинг тўқин, саодатманд, хусусан, ҳуқуқлари ҳимоя этилган жамиятда, озод ва обод Ватанда яшаш каби асрий орзулари рўёбини кўриш сиз-у бизга насиб этганлиги истиклол инъом этган буюк неъматлардан энг улуғи эмасми?!

Инсонпарварлик, адолат, узоқни кўра билиш тамойилларини ўзида акс эттирган Конституциямиз ҳаётимиз, иқтидор ва салоҳиятимизни кафолатлай олишга қодир қонунларнинг қонуни сифатида эътироф этилади. Бу бежиз эмас, албатта. Бинобарин, давлатимиз мустақиллиги, аввало, Конституция билан мустақамланиди. Бош Қонунимиз жаҳон харитасида янги демократик давлат — Ўзбекистон Республикаси ташкил топганини ҳуқуқий жиҳатдан тасдиқлади.

Конституциямизнинг кадри баландлиги шундаки, ушбу муҳим ҳужжат миллатимиз маънавияти илдишларида асосланиб, инсонпарварлик, ватанпарварлик, меҳнатсеварлик, меҳр-оқибат тушунчаларини ўзида муҳасам этди. Ўқиш, касб-ҳунар эгаллаш, иқтидорни намойён этиш учун қонуний имкониятлар эшиги очилди. Конституциямиз негизда ёшлар, вояга етмаганларга доир қабул қилинган қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар мазмун-моҳиятида акс этган талабларнинг ҳаётга таътиб этилиши бугун Ўзбекистон ёшлари дунё мамлакатлари орасида ҳеч кимдан кам эмаслигининг, илм-фан, маданият ва спорт, кўйингки, барча соҳаларда улкан ютуқларга эришяётганлигининг амалий ифодаси бўлмақда.

Хар бир шахс мулкдор бўлишга ҳақли. Конституциямиз ушбу қонуннинг ҳаётини инъикоси сифатида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасидаги юксалишлар, хусусий сектор вакиллари фаолиятидаги муваффақиятлар, мамлакат экспорт салоҳиятининг ортиши, ишлаб чиқариш қўламининг кенгайиши, кичик бизнеснинг мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотидаги улуши кундан-кун ошаётгани, жаҳон бозорлари пештахталарини эгаллаётган Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг рақобатбардорлиги-у сифати яққон намойён бўлапти. Аҳоли турмуш фаровонлигининг ошишида, янги иш ўринлари яратилишида, чет эл инвестициясининг кириб келишида ҳуқуқий механизмнинг мустақам эканлиги асосий рол ўйнамоқда.

Бошқа бир алоҳида жиҳатни таъкидлаш лозим. Одамларнинг онги, дунёқарашидagi юксалишлар боис, уларнинг нафақат мулкка, балки меҳнатга ҳам муносабати ўзгарди. Боқимандалик кайфияти чекиниб, жамиятда ишчанлик муҳити барпо этилганини ким инкор эта олади! "Ўзбекистон" ёрлиғи билан дунё бозорларига чиққан ҳар қандай маҳсулот, у ҳоҳ озиқ-овқат, ҳоҳ кийим-кечак ёхуд саноат моллари бўлсин, ҳеч бири хорижий ҳамкоримизни бефарқ қолдирмаётганига ҳар он гувоҳимиз. Бундан ҳар қанча фахрланасак арзийди.

Мамлакатимиз раҳбарининг таъбирлари билан айтганда, "Барчамиз шу ўтган давр мобайнида юртимизда амалга оширилган том маънодаги тарихий ишлар, мамлакатимизнинг қиёфаси ва ҳаётимизнинг маъно-мазмунини бутунлай ўзгартириб бораётган ислохот ва янгиланиш жараёнилари замирида, аввало, Конституциямизнинг принцип ва талаблари турганини кўриб кузатиб келмоқдамиз".

Таълим, соғлиқни сақлаш, фан ва маданият, адабиёт соҳалари равнақи миллийлик тус олиб, бугунги кунда дунёга танилиб бормоқда. Ҳар бир соҳада сифат ва самарадорлиқнинг яққол кўзга ташланаётгани эса халқимизнинг ҳамжиҳатлиги, миллатимизнинг яқдрилиги, динлараро тотувлик, тинчлик ва ошайишга қодирлиги барқарорлиги билан ифодланади.

Биргина Бухоро вилояти мисолидаги ўзгаришларни кўрадиган бўлсак, шаҳарсозлик ва миллий меъморчилик санъати уйғунлашган бинолар, хорижикидан қилинмайдиган меҳмонхоналар чет элдан шахарни кўриш орузида келган ҳар қандай сайёҳнинг ҳайрат нигоҳига муҳрланмоқда.

Мустақиллик тенгдошиман. Истиқлол берган имкониятларни кўриб улғайдим. Бухоро Давлат университетини имтиёзли диплом билан тугатиб, бугунги кунда Бухоро юридик ва маиший хизмат коллежида ҳуқуқшунослик ҳамда Конституция сабоқлари фанидан дарс бераман. Ўқувчиларимнинг дунёқараш кенгайиб бораётганини, демократик жараёнларга муносабатларини кўриб, дилимда ифтихор туяман. "Биз аждодларимиз, буюк далоҳлар — Имом ал Бухорий, Ибн Сино, Абдулоҳлиқ Гийждувоний, Ал Хоразмий, Абу Райҳон Беруний, Алишер Навоий каби улғ алоاملарга муносиб, эл-юртга садоқатли фарзанд бўламиз", дейишади улар. Бу шунчаки сўзлар эмас, бу — ваъда, бу — онт. Ана шундай кафолат Конституциямизда шаҳодатлаб қўйилган бизнинг, бизнинг, барчамизнинг бахтимиздир.

Ривоятла айтилишича, бир бой давлатманлигидан керилиб, шайхга дебди:

— Сизга қанча пулу олтин керак бўлса, мана мендан сўранг!

— Йўқ, — дебди шайх. — Мен қўлимнинг қулаан нарсас сўрамайман.

— Ие, қанақасига сизга қул бўлай? — дебди шайхнинг жавобидан дарғазаб бўлган бой. Шунда шайх:

— Нафс менинг қўлим, сен эса нафснинг қулисан! — дея жавоб берибди.

Сотилган виждон

Дарҳақиқат, нафсини ҳиловлан олмаган киши охир-оқибат унинг қулига айланади. Нафс йўлдан адаштириб, ботқоққа ботиради. Эл-эрт олдида обрўни бир пул қилади.

Инсон борки, бойликка, давлатманд бўлишга ҳавасманд. Тўғри-да, кам-кўстинг бўлмаслигининг, еганинг олдинда, емаганинг ортинда бўлишининг нима-си ёмон. Бунинг устига бирор амал курсиси насиб қилса, Худонинг бергани шу-да! Нафс маллаярининг ҳаёти мазмунига айланиб қолган бундай ақидалар уларни жиноятга етаклаши кундек равшан. Фақатгина бунчи тушунмоқ керак, ҳолос.

Дехқонбод туман ҳокимининг капитал қурилиш, коммуникация, коммунал хўжалик ва ободонлаштириш масалалари бўйича биринчи ўринбосари Норсафар Бобоев ҳам қарийб олтимиш ёшни қоралаган бўлса-да, нафсини ҳиловлан олмай, жиноятга қўл урди. Эгаллаб турган вазифасига хиёнат қилиб, халқнинг ризига чанг солди. Порахўрликнинг жиноят эканлигини, шунингдек, бировдан олинган пора эвазига рўзгор тебратиш гуноҳ саналишини унутди. Аслида, бу ёшда инсон яхши-ёмонни фарқлай олиши, ёшларга ўз ҳаёт тажрибаларини ўргатиши лозим. Бироқ Норсафар Бобоев эгаллаб турган лавозимини суеистеъмол қилиб, пул ва бойлик ортдан эргашини лозим топди. Энг ёмони, халқнинг ишончини оёқости қилди.

Тумандаги "Бешбулок" массиви кейинги йилларда анча гавжум худудга айланди. Сабаби, мазкур худудда Дехқонбод қалийли ўғитлар заводи қурилган бўлиб, бу аҳолининг иш билан таъминлиши ва турмуш тарзи яхшиланишида муҳим аҳамият касб этди. Табиийки, аҳоли гавжум жойларда савдо шохобчалари, тўйхоналарга талаб ҳам шунга яраша бўлади. Туман ҳокимлиги мутасаддиларининг вазифаси эса бу ишга хайрихоҳ бўлган тadbиркорларга ёрдам бериш, қишлоқлар ободлиги, халқ фаровонлиги учун бундай хайрли ишларга бош-қош бўлишидир.

Тadbиркор Тоштемир Маҳамов ҳам "Бешбулок" массивида аҳоли учун тўйхона ёки супермаркет қуришга бел боғлади. Бунинг учун аввал туман ҳокимининг қарорини чиқариб, қўлайроқ жойдан ер майдони ўлчатиб олиши лозим эди. Шундай қўнларда таниши Ш.Мамашариповга мақсадини баён қилиб, ундан ер олиш учун ёрдам беришини сўради. Ш.Мамашарипов эса туман ҳокимлигида таниши борлигини айтиб, истаса у билан маслаҳатлашиб қўришни ва учраштириб қўйишини билдирди.

Жорий йилнинг 6 январь кuni туман ҳокимлигининг навбатдаги йиғилишида Ш.Мамашарипов ҳам иштирок этиб, йиғилиш тугагач, Т.Маҳамовнинг илтимосини бажариш учун ҳоким ўринбосари Норсафар Бобоевни ташкирда қўйиб турди. У билан учрашгач, Тоштемир Маҳамовнинг илтимосини етказди. Ўринбосар ҳам агар тўйхо-

на қурилса, аҳоли учун анча қўлайлик яратилишини айтиб, ер олиш учун ҳокимият ҳузуридаги комиссияга ариза билан мурожаат қилишни маслаҳат берди. Аммо кўнглининг бир четида улар ортиқча оворагарчиликлардан қочиб, ушбу масалани ҳал этишнинг илтимос қилишларида умидвор бўлди. Кўп ўтмай иш ўзи ўйлагандек амалга оша бошлади.

Норсафар Бобоев вилоят ҳокимлигида ўтказиладиган йиғилишда иштирок этиш учун Қарши шаҳрига келди. Бу ерда Ш.Мамашарипов ушбу тadbиркор Тоштемир Маҳамов билан учраштирди. Бўлиб ўтган қисқа учрашувда Т.Маҳамов завод ёнида тўйхона қурмоқчи эканлигини, бироқ бунинг учун 18-20 сотих ер кераклигини ҳамда ундан ер олишда ёрдам беришини сўради ва ишни тезлаштириш учун қаражат бўлса тортинманг, дейишини ҳам унутмади. Норсафар Бобоевнинг қўлига тadbиркорнинг бу гапи гўё, бу сизга имкон, фойдаланинг, дегандек эшитилди. Шоша-пиша қўлидаги қорозга "5000 АҚШ доллари" деб ёзиб, Т.Маҳамовга кўрсатди. Маҳамов "қаражат"нинг бунчалар кўп бўлишини кутмаганди. Шунинг учун ундан бироз камайтиришини сўради. 2007 йилдан буён мазкур лавозимда фаолият кўрсатиб келатган Н.Бобоев эса гўё тadbиркорга саховат кўрсатиб, "Сиз учун 500 га камайтираман", деди. Тоштемир Маҳамов эса 4 минг АҚШ доллари бера олишини айтиди. Йиғилиш бошланишига кам фурсат қолганлиги сабабли ўринбосар гапни қўймай, тadbиркорга "Хонамга бординг, гапласамиз", деди-да, суҳбатга яқун ясади.

Н.Бобоев сўраган пулни беришга Тоштемир Маҳамовнинг виждони йўл қўймади. Масъул лавозимда бўла туриб, халқ манфаатидан жигилдонини устун қўйган бу кимсанинг устидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органга мурожаат қилишга мажбур бўлди.

10 январь кuni Норсафар Бобоев хизмат хонасида ўтириб, Тоштемир Маҳамовнинг келишини интизорлик билан кута бошлади. Ахир, арзимаган 18 сотих ер учун шунча маблағга эга бўлиш ҳар доим ҳаммага ҳам насиб қилавермайди-да! Ана шундай ширин хаёллarda маст бўлиб ўтираркан, хонасига Тоштемир Маҳамов кириб келди ва шу кuni Норсафарнинг орзулари саробга айланди. У 4 минг АҚШ доллари пора тариқасида олаётган пайтида ҳуқуқ-тартибот идоралари ҳодимлари томонидан қўлга олинди.

Жиноят ишлари бўйича вилоят суди мазкур жиноят ишини қўриб чиқиб, Норсафар Бобоевни 3 йил муддатга мансабдорлик ва моддий жавобгарлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиб, унга нисбатан 11 йил муддатга озолиқдан маҳрум қилиш ҳақосини тайинлади.

Суд ҳукми ўқилди. Узок йиллар давомида мисқоллаб тўпланган обрў, эл-эрт ўртасидаги ҳурмат сувадига ҳасдек оқиб кетди.

Баҳром БЕКБЎТАЕВ,
Қашқадарё вилоят прокуратураси
бўлим АМИБ катта терговчиси
Норбўта ҲОЗИЕВ,
«Huquq»

Соддадиллар овчиси

Раббим чет тиллар институтини битиргач, бир неча йил ўқитувчилик қилди. Сайёҳлик фирмаларда менежер бўлиб ишлади. Қолаверса, ишдан бўш вақтлари ҳўл ва қуруқ мевалар олин-сотилмаси билан ҳам шўғулланиб турарди. Умуман олганда, Раббимнинг обрў-этибори, топиш-тутиши яхши эди.

Бир кuni Раббим интернет орқали корейлик бир аёл билан танишиб қолди.

— Корейга ишлаш учун бормоқчиман, менга ёрдам бера-сизми? — сўради Раббим суҳбат асосида.

— Бахонидил ёрдам бераман, — дея жавоб берганди ўшанда аёл.

Шу сабаб бўлиб Раббимнинг ҳаловати йўқолди. Корейга кетиш учун ҳужжатларини тайёрлай бошлади. Шундай қўнларнинг бирида у эски таниши Акмални учратиб қолди.

— Корейга ишлагани кетиш учун ҳужжат тўғрилай юрибман, — мактангандек гап бошлади Раббим.

— Йўғ-е, ростданми?! Жон ҳўражон, мени ҳам бирга олиб кет, — илтимос қилишга тушди Акмал.

Аммо Раббимнинг ўйлагани бўлмади. У Корейга кетолмади-ю, бироқ унинг Корейга одам жўнатаётгани ҳақидаги миш-мишлар таниш-билишлар орасида овоза бўлиб кетди. Бу орада у Акмалдан "хизмат қаражатлари" учун деб 500 АҚШ доллари олиб, ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юборди. Пулни қайтаришни истамган, қолаверса, осонгина пул топишининг "ҳадиси"ни олган Раббим энди фибрибарликни ўзига касб қилиб олди.

— Корей сафарига қачон кетамиз? Ишни роса қўзиб юбординг-ку, — деди қўнларнинг бирида Акмал.

— Вазият ўзгарди, — деди жиддий оҳангда Раббим. — Ҳужжатларинг Корейга юборишга тўғри келмас экан. Майли, сен қўп ҳафа бўлма. Тошкентда бир танишим бор. У Канада давлатига одам жўна-

таётган экан. Хоҳласанг, сени ҳам шу мамлакатга юбораман. Ишнинг бу қадар қўзилиб кетганидан асабиланиб юрган Акмал бу таклифга ҳам рози бўлди.

— Агар Канадага кетмоқчи бўлган яна бирорта танишинг бўлса айт, сен билан қўшиб юбораман, — деди Раббим.

Унинг гапларига ишонган Акмал яна бир танишини бошлаб келди.

Шундай қилиб, Раббим "Канада давлатига 8 минг АҚШ доллари эвазига ишга юбораман", деб Акмал ва унинг таниши Русландан 5 минг 500 АҚШ доллари ва 500 минг сўм пулларни олди-ю, ўзининг эҳтиёжларига ишлатиб юборди.

"Иштаха овқат пайти келадим", деганларидек, Раббимнинг энди росмана иштаҳаси очилди. Мўмай пулларнинг осонгина чўнтагига тушаётганидан руҳланган фибрибар бу ишга шўнчалик жиддий киришдики, одамлар унинг ёлғон ваъдаларига чўв туша бошлади-лар. Жўмладан, 6 минг АҚШ доллари эвазига Корей давлатига шартнома асосида ишга жўнатишни ваъда қилиб, Тайлоқ туманида яшовчи фуқаролар Мухаммадризо Расуловдан 3 минг 250 АҚШ доллари ҳамда корейс тилини ўргатишни ваъда қилиб, 30 минг сўм пул, Ихтиёр Баҳодировдан 1000 АҚШ доллари, Ўқтам Бомовдан 3 минг 300 АҚШ доллари ва 30 минг сўм пул, Шерзод Бобоёровдан 1600 АҚШ доллари, Эгамберди Расуловдан 5 минг 500 АҚШ доллари олиб, "жигилдонидан ўтказиб юборди". Қолаверса, шу туманда яшовчи Шавкат Бўроновни 12 минг АҚШ доллари эвазига Канада давлатига ишга

Камолiddин ЖАВДАНОВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи ўринбосари
Дўстбек СУЛАЙМОНОВ,
«Huquq»

юборишни ваъда қилиб, дастлаб 700, кейинроқ 300 АҚШ доллари фибрибарлик йўли билан қўлга киритди. Шунингдек, Самарқанд туманида яшовчи фуқаролар Суръат Баширов, Жамшед Ҳотамов, Фахриддин Раҳимовларни ҳам Канада давлатига ишга юборишни айтиб, уларнинг ҳар биридан 2 минг АҚШ доллари ва фуқаролик паспортларини олиб кетди.

Фибрибарликнинг устаси бўлиб кетган Раббимга "фаолият" юритиш учун вилоят ҳудуди торлик қилиб қолди. У қўшни вилоятларга ҳам "ов"га чиқа бошлади. Унинг кейинги "ўлжалари" Сурхондарё вилотида яшовчи бир гуруҳ соддадиллар бўлди. Жўмладан, "Канада давлатига шартнома асосида ишга юбораман", деб Денов шаҳрида яшовчи фуқаролар Комилжон Ҳўжақуловдан 1100 АҚШ доллари, Сайриддин Алимовдан 5 минг АҚШ доллари қўлга киритиб, ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юборди.

Бу узундан-узун рўйхат яна узок давом этиши мумкин эди. Бир сафар устаси фарғон ўзига боғлиқ бўлмаган қолатда ўйлаган режасини охирига етказолмади. У фуқаролар Бахтиёр Асламов ва Салим Қобилловларнинг ҳар биридан 3 минг 250 АҚШ доллари олди, бироқ яна 14 кишининг фуқаролик паспортларини олди-ю, келишилган маблағни қўлга киритолмай қолди.

Фибриб устаси Раббим Бобоқулов ҳар қанча яширинмасин, қонун ҳимоячилари назаридан қочиб қўтулолмади. Тергов жараёнида жабрланувчиларга олинган пулнинг маълум бир қисмини қайтарди ва суд ҳукми билан озолиқдан маҳрум этилди.

Энди жиноий жазога тортилди

Йўловчилар ташиш транспортини ривожлантириш соҳасида ягона техника снэсатини амалга ошириш доирасида йўналишсиз таксилар фаолиятини тартибга солиш, улар томонидан йўловчилар ташиш бўйича кўрсатилган хизматлар сифатини ва хавфсизлигини ошириш мақсадида 2011 йил 18 майда Вазирлар Маҳкамасининг "Йўналишсиз таксилар фаолиятини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори қабул қилинди. Мазкур қарорга кўра, йўналишсиз таксилар учун ягона таниш белгилар ва уларнинг ишларини ташкил этишга қўйилган талаблар тўғрисидаги Низом тасдиқланиб, 2012 йил 1 январдан бошлаб амалга киритилди.

Шунингдек, автомобиль транспортда йўловчилар ташиш фаолиятини тартибга солиш, фуқароларнинг ҳаёти, соғлиги ва хавфсизлигини таъминлаш ҳамда транспорт хизматлари сифатини ошириш мақсадида қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 9 мартдаги "Автомобиль транспортда йўловчилар ташиш соҳасидаги тadbиркорлик фаолиятининг алоҳида турларини амалга оширишни тартибга солиш тўғрисида"ги Қарори ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 21 августдаги "Транспорт соҳасидаги фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида низомларни тасдиқлаш ҳақида"ги Қарорида ҳам аҳолига кўрсатилган транспорт хизматлари сифатини оши-

риш баробарида, фуқароларнинг ҳаёти, соғлиги ва хавфсизлигини таъминлаш масалалари қамраб олинган эди.

Фуқаро С.Ҳасанов ўзининг "Матиз" автомашинасида йўловчи ташиш фаолияти билан махсус рухсатнома олмасдан шўғулланиб келгани учун жорий йилнинг январь ойида МЖТКнинг 176-3-моддаси (Автомобиль транспортда йўловчилар ташиш фаолияти билан лицензиясиз шўғулланиш) билан маъмурий жавобгарликка тортилган эди. Ўшанда унга қонун талаби, юқорида қайд қилинган қарорларнинг мазмун-моҳияти тушунтирилган бўлса-да, С.Ҳасанов бундан ҳулоса чиқармай, лицензиясиз йўловчи ташиш билан шўғулланишни давом эттириваради.

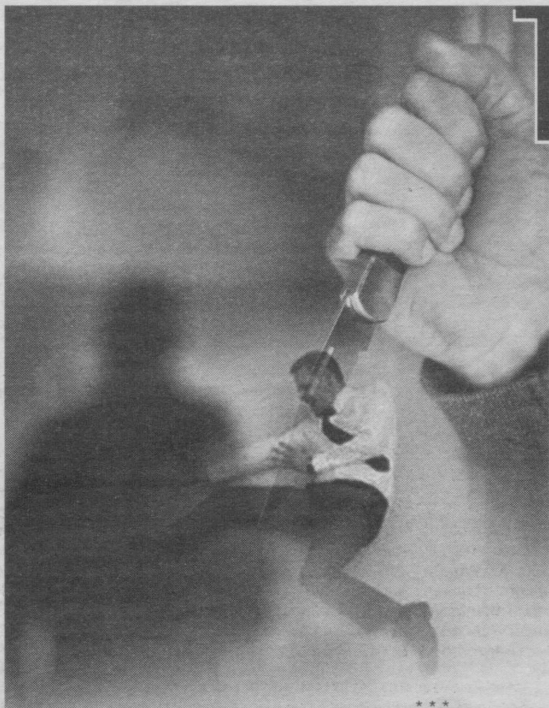
"Жарима билан қўтулиб қоларман", деб ўйлаган фуқаро бу гал жиноий жавобгарликка тортилди. Жиноят ишлари бўйича Бухоро шаҳар судининг ҳукмига биноан Жиноят кодексининг 190-моддаси (Фаолият билан лицензиясиз шўғулланиш) 1-қисми билан айб-ли деб топилган С.Ҳасановга нисбатан ҳар ойлик иш ҳақининг 20 фоизини давлат фойдасига ундириш шарти билан 2 йил муддатга ахлоқ тўзатиш ишлари жазоси тайинланди.

Жўрабек ҲАҒУРОВ,
Бухоро шаҳар прокуратураси терговчиси

Шу йил 29 июлдан 30 июлга ўтар кечаси Алишер Абдумаликов тунги навбатчиликда хизмат вазифини ўтамоқда эди. Ўртоғи Давлатжон Иргашевнинг "Матиз" енгил автомашинасида Қирғули мавзесидаги кўчаларни айланиб юришганида телефонда ИИБ бўлимига чақирилди. Алишер ичкарига кириб, ўн беш дақиқалардан сўнг қайтиб чиқди. Тагин чироқлар ёритган, машиналар қатнови сийраклашган, кимсасиз кўчаларни айланиб юришди. Кўп қаватли турар жой биноларидаги хонадонлар уйқута чўмган, осуда, оёсиништа тун фавқулодда, ноҳуш воқеа ҳолисасиз кечмоқда эди.

Мавзенинг юқори кучланишли электр линияси тортилган, чап тарафи "Кимёгар" саройи ва янги қурилаган томорқа уйлар, ўнг тарафи кўп қаватли турар жой биноларидан иборат кенг дала йўлидан юриб бориб, дренаж қудуқ ёнида тўхташди. Соат тунги икки ярим эди. Алишер машинадан тушганида Давлатжон бироз мизғиб олай, деб унинг ўрнига, ён ўриндиққа ўтиб, ёнбоқарида. Тезкор вакил рулга, ҳайдовчининг ўриндиқига ўтириб, магнитофонни кўйди.

Ўн-ўн беш дақиқа ўтиб, машинага икки киши қўшилди. "Наркошлар, туш машинадан", дея ҳақорат қила бошлашди. Алишер Давлатжонни уйғотиб: "Булар ким?", деб сўради. "Танимайман", — деди у. Алишер машинадан тушиб: "Ҳа, тинчликми, нима қилиб юрибсиз?", — деди. "Сенга нима?", — дея тагин сўкиниб, ҳақорат қилишди. "ИИБ ходими", — дея ўзини таништирган заҳоти биттаси чап юзига мушт туширди. Ўзини ўнглашга улгурмаган тезкор вакилнинг пешонасига тагин бир мушт тушди. Тирсагини бўйнига қадаб бўғди. Алишер бир амаллаб тирсақлар орасидан чикди-ю, безорини бетон симёғочга тиради. Димоғига гулпилаб спирт ҳиди ўрилди. Ўнг қўлида юзига бир мушт

солди. Давлатжоннинг "Эҳтиёт бўлинг, пичоғи бор экан", — деган огохлантириши қўлига чалинди. Ўша лаҳза чап қўлига остидан илиқ суюқлик сизаётганини сезд. Қўлида пайпаслади, қон оқяпти. Бўш қўйганидан фойдаланган маст янги қурилган уйлар тарафга қоча бошлади. Алишер ортидан тош отди. Битта тош тегиб, йиқилди. Унга етиб олиб, ёқасидан ушлаганида бикинига тагин пичоқ санчиб, ўрнидан туриб қочди.

Мастнинг шериги машинадан тушган Давлатжонга ёпишди. "Шеригим ИИБ ходими", — деган заҳоти "Кимёгар" саройи тарафга қочди. Давлатжон унинг ортидан югурди. Алишернинг "Ака, қайтинг, мени пичоқлад", — деганини эшитгач, унинг олдида югуриб бориб, қўлига кирди. Машинасига ўтказиб, вилоят шошилинич тиббий ёрдам илмий марказига олиб борди. Уни дарҳол операция столига ётқизишди.

Муроджон Қирғулидаги уйида, ота-онасига қўшни хонадонда кун бўйи телевизор кўриб ўтирди. Кечки пайт шу яқиндаги "Дугоба" меҳмонхонасининг ортида, стадионда бир неча ўртоқлари билан тўп тепди. Икки-уч соат футбол ўйнаганларидан сўнг қўчанинг нариги юзидagi дўкondан арок, пиво олиб ичиб ўтиришди. Кечаси ўн яримларда уй-уйларига тарқалишди. Муроджонга ичкилик камлик қилди. Марғилон ва Фарғона кўчалари чорраҳасидаги ёзлик қаҳвахонага бораётиб, улфати Санъатжонни телефонда чақирди. У кўчага чиққанидан кейин қаҳвахонага боришди. Тикка туриб арок ичишди. Муроджон уйига қайтаётиб, Нурилло акани учратди. Уни Санъатжон чақирган эди.

"Юринг, чўмиламиз", — деди Муроджон. Йўл-йўлкага уйига кириб, Санъатжон совға қилган пичоқни чўнтагига со-

либ олди. Нурилло ака билан тунги соат икки яримларда дренажнинг ёнига боришди. Йўл бўйида қизил рангли "Матиз" машинаси тўхтаб турган эди. Маст-аласт Муроджон "Туш машинадан", — дея сўкинди-да, машинадан тушган йигитни ура бошлади. У симёғочга тираганида, бикинига пичоқ санчиб қоча бошлади. Тош тегиб, йиқилганида ортидан етиб олган йигитга яна пичоқ санчиб, қурилиши битмаган уйлар тарафга, Нурилло акаси эса "Кимёгар" саройи тарафга қочди.

Битмаган уй ҳовлисидаги каравотларда икки киши ухлаб ётган эди. Шарпани сезиб биттаси уйғонди.

— Ака, мени қувиб келишяпти, шу ерда яшириниб турай, — деди бироз кайфи таркаган Муроджон.

Уйқусираётган йигит шеригини уйғотди.

— Бу бировнинг уйи, — деди ёши катта шериги. — Биз гиштини қўйиб берармиз. Бизга муаммонинг кераги йўқ.

Муроджон девордан ошиб, қўшникига тушди. Кимсасиз, чала битган уй ҳовлисида ўтириб, тонг оттирди. Саҳар пайти уйига кириб борди. Юзидagi қашқақа дори суртиб, ётиб ухлади. Икки соатча ухлаб, хотинига "Ота-онамга айтмагин", — дея уйдан чиқиб кетди. Ёзёвонга йўл олди. Илгари, бир-икки марта балик ушлаб ўтирган зовур бўйида Санъатжонга телефон қилиб, "Кеча биттасини пичоқлаб қўйдим, тезда етиб келинг", — деди. Иккаласи Ёзёвондан Қўқонга, у ердан Тошкентга жўнашди. Муроджонга Нурилло телефон қилди.

— Уйимга милициядан келишди. Сўраб-суриштиришди. Билмайман, дедим.

— Тошкентдамиз, келаверинг, — деди Муроджон.

Нурилло уларнинг ортидан етиб борди. Муроджон шерикларини ўртоғининг уйига

Алишер БОБОХЎЖАЕВ,
Фарғона шаҳар прокуратураси
терговчиси

бошлади. Иброҳимжон уста ишлатаётган экан. Усталарга икки кун қарашиб юборишди. 2 августдан 3 августга ўтар кечаси, киракш машинада ортларига қайтишди. Санъатжон билан Нурилло Марғилон шаҳридаги танишларининг уйида тушиб қолишди. Муроджон уйига келди. Бугун бўлмаса, эртага қўлга тушиб аниқлигига қўзи етиб, қўшни Қирғизистон Республикасига жуфт-тақ ростилашни қўлади. Қува-сойга бориб, айланма йўллар орқали чегарадан ўтиб кетмоқчи бўлди.

Санъатжон Бабажанов билан Нурилло Ўрмоновни ИИБ тезкор вакиллари Марғилон шаҳрида қўлга олишди. Иккаласи жиноятни яширишдан иборат айбларига иқдор бўлиб, кўрсатма беришди. Тезкор вакиллари Муроджоннинг уйига келишди. У чиқиб кетишга улгурган эди. Бирок, узоққа боролмади, Қувабой йўлида ушланди.

Дастлабки терговдаги каби суд мажлисида ҳам Муроджон Жабборов хизмат бурчини ўтаётган ИИБ тезкор ходимига оғир тан жароҳати етказганига тўлиқ иқдор бўлди. Унинг айби содир этилган жиноятни яширган улфатлари Нурилло Ўрмонов, Санъатжон Бабажановларнинг, шунингдек, жабранувчи ва гувоҳларнинг кўрсатмалари, воқеа жойидан олинган ашёвий далил — пичоқ, суд-тиббий, суд-биологик экспертизаларнинг хулосалари билан ҳам тасдиқланди. Муқаддам тўрт марта судланса-да, ўзига тегишли хулоса чиқармай, тузалиш йўлига ўтмасдан, тақдоран жиноятга қўл урган судланувчига, унинг содир этилган жиноятни яширган шерикларига қилмишларига мувофиқ жазо тайинланди.

Ҳолатбардорликнинг интиҳоси

Илҳом Самадов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) танишларига ўзини "ишбилармон", салкам "изқувар" Шерлок Холмс сифатида таништирар эди. Баъзи бировларга эса собиқ ички ишлар ходими, яъни "жиноят қилирув бўлимида ишлаганман", — дея мактабни кўйарди.

Мурод АЛИЕВ,

Яшнобод туман прокуратураси терговчиси

Шундай кунларнинг бирида Ҳамид Азимовнинг ишончига кириб, унга таниши М.Муҳиддиновни топиб беришни ваъда қилади. Жорий йилнинг 19 май кўни Ҳамидга учрашув белгилайди ва "Такси харажатларим учун ҳам озроқ пул керак бўлади", деб "мижоз"идан 100 АҚШ долларини ундириб олади.

Орадан бир неча кун ўтиб, турли баҳоланар билан яна 700 минг сўм, эртасига 500 минг сўм миқдоридagi пуллари ҳам фирибгарлик йўли билан қўлга киритиб, ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юборади.

Кунлар кетидан кунлар ўтиб, "қўйни пўч ёнғочқа" тўлган Ҳамид Азимов алданиб қолганини сезади. У берган пуллари қайтариб олиш учун Илҳомга қўнғироқ қилади.

Аммо унинг қўл телефони доимо "аппарат ўчирилган" деган жавоб қайтарилганда нарига ўтмас эди. Шундан сўнг Х.Азимов туман ички ишлар бўлимига шикоят аризаси билан мурожаат қилишга мажбур бўлди.

Хар бир хизматини пуллашга одатланган Илҳом Самадов бу сафар ҳам эски "одати" билан ўз фаолиятини давом эттирмоқчи бўлди. Аммо бу сафар у ўйлаган режа амалга ошмай қолди.

Ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, суриштирув ва тергов ишлари тугаллангач, иш судга оширилди. 100 АҚШ доллари ва 1 млн. 200 минг сўм миқдоридagi пуллари Х.Азимовдан фирибгарлик йўли билан ундириб, кейин ўз эҳтиёжига ишлатиб юборган Илҳом Самадов айбига иқдор бўлди. Жиноят ишлари бўйича Яшнобод (аввалги Ҳамза) туман судининг ҳукмига қўра, Илҳом Самадов уч йилга озодликдан маҳрум этилди.

Ҳозирги кунда ёшларимизга жуذا катта имконият ва шароитлар яратилган. Зук-ко ва ақлли ёшларимиз бундай имкониятлардан унумли фойдаланиб, улкан за-фарлар сари оқимлаётган бир пайтда айрим ёшлар ўз умрини хазон қилгувчи "енгли йўл"ни танайдилар. Бироқ, бу йўлдан узокқа бора олишмаслигини эса жуذا кеч англашади.

Эгри йўлнинг адоғи

Жиззахлик Нурали Мамадиев ҳам эндигина йигирма ёшдан ошган, айна тоғни уриб тал-қон қиладиган пайтда судланиб ҳам ул-гурди-ю, бирок қўзи очилмади.

Пул топиш учун хар қандай ишга тай-ёр Нурали тун яримлагач, ўғирлик қилиш мақсидида уйдан чиқди. Жиззах шаҳар дехқон бозори ҳудудида жойлашган ҳу-сусий тадбиркор М.Бердиевга тегишли салқин ичимликлар дўкони атрофида ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, ўзи билан олиб келган асбоб ёрдамида дўкон эши-ғи қўлфини бўзди. Ичкарига кириб, 450 минг сўмлик "Меркурий-115" русумли касса аппаратини, 1 млн. сўмлик терми-нал аппарати, терминал ичидаги 1 млн. 600 минг сўм пули бўлган картаси би-лан умумий ҳисобда 3 млн. 50 минг сўмлик мол-мулкларни ўғирлаб кетди.

Эгри қўл эгрлигини қўймак экан. Нурали жиноий ҳаракатларини давом эттириб, ҳамма уйқуга кетгач, яна қўчага чиқди. Бу гал ўша бозор ҳудудидagi У.Узқобоевга тегишли "Пайнет" дўко-нини мўлжалга олди. Эшикни бузиб

Раҳматилла МАМАРАСУЛОВ,

Жиззах вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

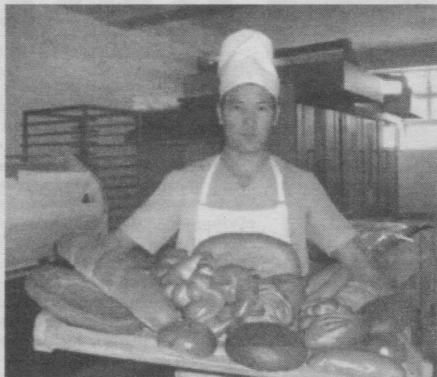
дўконга кирди. Бу ердан ҳам "қуруқ" чиқмади. Дўкондан 150 минг сўмлик "Sony" русумли нетбук, 100 минг сўмлик овоз қўчайтиргич, 1 дона карнай, 1 дона электр қувватлаш ускунаси, 5 дона телефон платаси, 5 дона яроқсиз ҳол-даги ва 10 дона хар хил русумдаги 600 минг сўмлик телефон аппаратлари ҳамда 160 минг сўм нақд пуллари қўлга кiritиб, жуфтаник ростилади.

"Бузқонқинг юргани сомонхонага-ча", дейишганидек, тезкор чора-тад-бирлар натижасида Нуралининг қорон-ғулик қўйнида қилган қилмишлари ошкор бўлди.

Нурали Мамадиев жазонинг ўтталмай қолган қисмини янги ҳукм бўйича та-йинланган жазога қисман қўшиш билан узил-кесил ўташ учун 6 йил-у 6 ой му-ддатга озодликдан маҳрум қилинди. Жабранувчиларга эса қўрган моддий зарарлари ундирилди.

Барқарор иқтисодиёт асоси

Таъкиллаш жоизки, бугунги кунда тижорат банклари томонидан тadbиркорларнинг бизнес лойиҳаларини амалга йўналтириладиган кредит маблағлари соҳа ривожига хизмат қилмоқда.

Буни мижозларга самарали хизмат кўрсатаётган "Агробанк" АТБнинг Жизжах вилоти бошқармаси мисолида ҳам кўришимиз мумкин.

Банк томонидан қишлоқ хўжалиги, кичик бизнес, маиший хизмат кўрсатиш тармоқларини ривожлантириш ҳамда мазкур тармоқларнинг янада тараққиёти эътиш учун замонавий техника-технологиялар билан жиҳозлашга молиявий сармоялар йўналтирилмоқда, тadbиркор-ишбилармонлар-у фермер-деҳқонларнинг бизнес лойиҳалари кредит маблағлари билан қўллаб-қувватланмоқда. Мазкур сай-ҳаракатлар сабаб, ҳудуд янада обод масканга айланиб, бир-биридан кўракм ишлаб чиқариш мажмуалари, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари иш фаолиятини бошлаб, янги иш ўринларининг яратилишида муҳим асос бўлмоқда. Айниқса, "Агробанк"нинг Жизжах вилоти бошқармаси ва филиаллари томонидан кичик бизнес

ва хусусий тadbиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилиб, жорий йилнинг шу даврида 33 млрд. сўмга яқин кредит маблағлари йўналтирилиб, 1200 тадан ортиқ янги иш ўринлари яратилганлигининг ўзи ҳам соҳада олиб бериладиган ислохотларнинг мантиқий давомидир.

— Бугунги кунда тadbиркорларимизга давлатимиз томонидан катта эътибор қаратилиб, ҳуқуқий-иқтисодий жиҳатдан енгиллик ва қўлайликлар яратилмоқда, — дейди "Маржон Сурхонбек" хусусий корхонаси раҳбари Юлдуз Тоғаева. — Ана шундай эътибор сабаб, ишбилармонларимиз ўз бизнес лойиҳаларини амалга оширишга эътибор қаратиш билан бирга эртанги кунда ишончли тобора ортиб бормоқда. Бу ҳам бўлса мамлакатимизда яратиб

бериладиган қўлай ишбилармонлик муҳити, банк муассасалари томонидан соҳа ривожига йўналтирилладиган сармоялар туфайлидир. Корхонамни ташкил этганимдан бери "Агробанк" билан доимий ҳамкорликда ишлаб келмоқдам. Албатта, тadbиркор учун мукамал бизнес лойиҳа билан билан бирга қўшимча маблағ бўлиши соҳа тараққиётида муҳим асос бўлади. Тикувчиликни ривожлантириш мақсадида "Агробанк"нинг Ғаллаорол филиалига бизнес лойиҳа билан мурожаат этдим. Банк мутахассислари томонидан лойиҳа атрофича ўрганилиб, 120 млн. сўм миқдорда кредит маблағи ажратилди. Ушбу маблағ асосида 25 та тикув машинаси ва 20 дан ортиқ қишлоқ қизларини иш билан таъминлашга эришдим. Ҳозирда корхонада иш қизгин. Буюртмачиларга шартнома асосида турли кийим-кечаклар етказиб бермоқдамиз.

— Юртимиздаги тadbиркорларга яратиб бериладиган шарт-шароитлардан мамнунман, — дейди "SHANZOD BIZNES YULDUZI" хусусий корхонаси раҳбари Д.Исломов. — Бугун мана шундай эътибор ва қўмак туфайли фермер-деҳқонларимиз, тadbиркор-ишбилармонларимиз ўз ишларини ҳаётга татбиқ этиб, ишлаб чиқараётган маҳсулотларини аҳоли эҳтиёжи ва хорижга ҳам экспорт қилишга эришмоқдалар. Энг асосийси, ҳар бир ишбилармон бошлаган ишдан кўнгли тўлса ва унинг ортидан даромадга эришса, янада ишжо-

ат билан иш олиб боради. Мен ҳам тadbиркорлигимини йўлга қўйиш ва оилам даромадига улш қўйиш мақсадида "Агробанк"нинг Фориш филиалига тикувчилик корхонамни ташкил этиш учун лойиҳам билан мурожаат этдим. Бизнес-режамга асосан банк томонидан 60 млн. сўм миқдорда кредит маблағи ажратилди. Мазкур маблағ туфайли ҳам ишимни йўлга қўйдим, ҳам 12 та янги иш ўрни яратдим.

Бундан ташқари, банк томонидан ёшларга, хусусан, касб-ҳунар коллеж ва олий ўқув юрти биттирувчиларини тadbиркорликка жалб қилишга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунингдек, қишлоқ жойларида ёшларни иш билан таъминлаш, уларни тadbиркорлик фаолиятига жалб қилиш борасида кең қамровли амалий ишлар олиб боришмоқда. Ўқув-семинарлари мунтазам ўтказилмоқда. Ана шундай амалий натижалар сабаб, вилотда юзлаб ўғил-қизлар ўз бизнес лойиҳаларини амалга жорий этиб, тadbиркорлар қаторидан ўрин олмоқда. Улардан бири Уч-тепа қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар коллежи битирувчиси Саъдулла Муқимбоевдир. У нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган цехни ишга тушириш мақсадида "Агробанк"нинг Жизжах филиали томонидан 60 млн. миқдорда кредит маблағи олди. Ёш тadbиркор бугунги кунда эл дастурхонига сифатли нон ва нон маҳсулотларини етказиб бермоқда.

Хайрулла ХОЛТУРАЕВ

Хизматлар лицензияланган

Диққат! Диққат! Диққат!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилоти ҳудудий бошқармаси, «K'O'CHMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ Тошкент шаҳар филиали бошлангич нархга босқичма-босқич охиби тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдоларига тақлиф этади.

Аукцион савдоларига қуйидаги давлат активлари қўйилади.

1. Зангиота тумани ҳокимлиги балансидаги Зангиота тумани, Қизғалдоқ ҚФЙ ҳудудида жойлашган чойхона биноси.

Аукционга қўйилган давлат активининг тавсифи ва шартлари:

- ер участкасининг умумий майдони 0,01034 га.;
- қўрилиш остидаги участка майдони 237,3 кв.м.;
- энг юқори сотиб олиш тўловини тақлиф этиш;
- сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш.

Бошлангич нархи — 196 078 945 сўм.

Балансда сақловчи: Зангиота тумани ҳокимлиги.

Фаолияти ихтисоси: маъмурий бошқарув.

Савдо ташкилотчиси: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Истикбол кўчаси, 34-уйда жойлашган «K'o'chmas mulk savdo xizmati» МЧЖ Тошкент шаҳар филиали. Тел: (8-371) 236-38-28. Электрон почта: info@lkms.uz. Интернет тармоғидаги веб-сайт: www.lkms.uz. Лицензия: RR 0001.

Аукцион савдоси 2014 йил 22 декабрь куни соат 11:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Истикбол кўчаси, 34-уйда ўтказилади.

Аукцион савдоси шу куни бўлиб ўтмаган тақдирда, такрорий аукцион савдолар 2015 йил 6, 20 январь,

3, 17 февраль, 3, 17, 31 март, 14, 28 апрель, 12, 26 май ва 9, 23 июнь кунлари соат 11:00да бўлиб ўтади.

Аукцион савдолари натижалари бўйича қўйилган баённомаси имзоланган санадан бошлаб 20 кундан кечикмай олд-сотди шартномаси тузилади.

Талабгорлар давлат активы бошлангич нархининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдорда олинган Савдо ташкилотчиси («K'o'chmas mulk savdo xizmati» МЧЖ Тошкент шаҳар филиали)нинг қуйидаги банк рекевизитларига за-калат пулини тўлашлари лозим: ОАИТБ "Илак йўли" Сағбон филиали; ҳ/р: 20208000204920609019, МФО: 01036, СТИР: 207122519.

Аукционда қатнашишга буюртманомана қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган куни савдо бошланишидан уч соат олдин таом бўлади.

Аукционда қатнашиш учун савдо ташкилотчисига талабгор ёки унинг вакили аукцион ўтказиш тўғрисида эълонда белгиланган муддатларда шахсан ёки почта бўйича қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда аукционда қатнашишга буюртманомани икки нусхада тақдим этади:

юридик шахслар учун — давлат рўйхатини ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, шунингдек тўлиқ ваколатли вакилнинг аукционда қатнашиши

учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

жисмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, аукционда тўлиқ ваколатли вакил қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

аукцион тўғрисидаги билдиришномада кўрсатилган банк ҳисоб рақамига закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусхаси.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Истикбол кўчаси, 34-уй.

Маълумотлар учун телефонлар: (8-371) 236-38-28. Факс: (8-371) 236-38-28.

Электрон почта: info@lkms.uz. Интернет тармоғидаги веб-сайт: www.lkms.uz, www.gki.uz, www.gkitorg.uz.

Хурматли тadbиркорлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қонун билан қўриқладиган ҳуқуқларингиз бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақамли "Ишонч телефони"га зудлик билан хабар беришингиз сўралади!

Савдоларга марҳамат қилинг!

Хизматлар лицензияланган

БИЛДИРИШ

«K'O'CHMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ Тошкент шаҳар филиали томонидан "Биржа" газетасининг 2014 йил 9 октябрдаги 115 (1830)-сониди, "Huquq" газетасининг 2014 йил 9 октябрдаги 41 (926)-сониди ва "Тошкент ҳақиқати" газетасининг 2014 йил 8 октябрдаги 81 (12717)-сониди берилган хабарномага асосан 1. "Олмазор тажриба механизми таъмирлаш, ёрдамчи ишлаб чиқариш корхонаси" ДК балансида бўлган Янгийўл тумани, Хўжабод кўрғонидида жойлашган ўқув ишлаб чиқариш корпуси бино ва иншоотлари; 2. Чирчиқ "Иссиқлик энергияси" ишлаб чиқариш корхонасига қарашли Чирчиқ шаҳар, Трансфарматорчилик кўчаси, 1-уй ёнида жойлашган ЧТЗнинг (бойлерная) қозонхона бино ва иншоотлари; 3. Чирчиқ "Иссиқлик энергияси" ишлаб чиқариш корхонасига қарашли Чирчиқ шаҳар, Ф.Хўжаев кўчасида жойлашган шаҳар касб-ҳунар коллежининг қозонхона бино ва иншоотлари; 4. Чирчиқ "Иссиқлик энергияси" ишлаб чиқариш корхонасига қарашли Чирчиқ шаҳар, Темирьўлчилар кўчаси,

деҳқон бозори ёнида жойлашган омборхона бино ва иншоотлари; 5. Чирчиқ "Иссиқлик энергияси" ишлаб чиқариш корхонасига қарашли Чирчиқ шаҳар, А.Ғулаяев кўчаси манзилда жойлашган шаҳар шифохонасининг қозонхона бино ва иншоотлари; 6. Оҳангарон туман ҳокимлигига қарашли Оҳангарон тумани, "Дўстлик" ҚФЙ ҳудудидида жойлашган "Нилуфар" болалар богчаси бино-иншоотлари; 7. Янгийўл тумани Тиббиёт бирлашмаси тасарруфидида Янгийўл тумани, Халқобод ҚФЙ ҳудудидида жойлашган "Халқобод" поликлиникасининг икки қаватли бино ва иншоотлари; 8. Янгийўл тумани Тиббиёт бирлашмаси тасарруфидида Янгийўл тумани, Халқобод ҚФЙ ҳудудидида жойлашган соёқ болалар шифохонаси бино ва иншоотлари; 9. Ўрта-чирчиқ тумани, Истиқлол ҚФЙ Номда-нак маҳалласи, Камалак кўчасида жойлашган "Тўйтепа металл қурилмалари" ОАЖнинг дам олиш маскани; 10. Зангиота туман ҳокимлиги балансидаги Зангиота тумани, Қатортол ҚФЙ ҳудудидида жойлашган алоҳида турган "Заградмаркер"

радиоузелининг бино ва иншоотлари; 11. Бўстонлиқ туман ҳокимлиги тасарруфидида Бўстонлиқ тумани, Ғазалкент ҚФЙ ҳудудидида жойлашган "Бўстонлиқ" клуби биноси; 12. Ангрэн Иссиқлик Энергияси ДУК тасарруфидида Ангрэн шаҳар, 2/2-даха А.А.Ибн-Сино кўчасида жойлашган 2-сонли участка ҳудудидида бино ва иншоотлари; 13. Ангрэн Иссиқлик Энергияси ДУК тасарруфидида Ангрэн шаҳар, Грузова кўчаси ҳудудидида жойлашган Автогараж бино ва иншоотлари очик аукцион савдосига чиқарилган.

Мазкур объектлар хабарномада белгиланган савдо кунларида сотилмаган тақдирда, 2015 йил 8, 22 январь, 5, 19 февраль, 5, 19 март, 2, 16, 30 апрель, 28 май кунлари соат 15:00да такрорий савдолар бўлиб ўтишини маълум қиламиз.

Асос: Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг Тошкент вилот ҳудудий бошқармасининг 17.11.2014 йилдаги № 05-3689-сонли хати.

Хизматлар лицензияланган

БИЛДИРИШ

"K'o'chmas mulk savdo xizmati" МЧЖ Тошкент шаҳар филиали томонидан "Биржа" газетасининг 2014 йил 11 сентябрдаги 104 (1819)-сониди, "Huquq" газетасининг 2014 йил 11 сентябрдаги 37 (922)-сониди ва "Тошкент ҳақиқати" газетасининг 2014 йил 10 сентябрдаги 73 (12709)-сониди берилган хабарномага асосан 1. Тошкент вилоти перинатал марказига қарашли Чирчиқ шаҳар, А.Навоий кўчаси, (121)155-уй манзилда жойлашган соёқ кир ювиш биноси очик аукцион савдосига чиқарилган.

Мазкур объект хабарномада белгиланган савдо кунларида сотилмаган тақдирда, 2014 йил 10, 24 декабрь, 2015 йил 8, 22 январь, 5, 19 февраль, 5, 19 март ва 2, 16, 30 апрель кунлари соат 15:00да такрорий савдолар бўлиб ўтишини маълум қиламиз.

Асос: Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилот ҳудудий бошқармасининг 17.11.2014 йилдаги 05-3689-сонли хати.

Хизматлар лицензияланган

ХУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

«Асака» банк

яқинлашиб келаётган Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 22 йиллиги байрами муносабати билан қуйидаги миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади:

«КОНСТИТУЦИЯ-2014»

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати 12 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

Шу билан биргаликда, «Асака» банк 90дан ортиқ турдаги миллий ва хорижий валюталарда қулай шартларда омонатларни таклиф этади.

Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	226-94-75
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	223-54-32
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	573-18-78
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бухоро вилоят филиали	365	223-71-94
Сирғали филиали	371	258-67-49	Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	231-08-86
Андижон вилоят филиали	374	224-40-96	Афросиёб филиали	366	221-77-56
Асака филиали	374	233-13-69	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-12-93
Фарҳод филиали	374	226-97-53	Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Фарғона вилоят филиали	373	224-70-83	Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-12-37	Хоразм вилоят филиали	362	226-97-78
Олтиариқ филиали	373	432-10-11	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Кўқон филиали	373	552-61-04	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- ☒ солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- ☒ маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади;
- ☒ эгалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
- ☒ миқдори чекланмаган.

«Асака» банк сармоянгиз сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди.

Хизматлар лицензияланган

«EFFECT REAL GROUP» МЧЖ бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очик «аукцион» савдоларига таклиф этади.

Аукцион савдосига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 31 март кунги 94-сонли «Истеъмол товарлари билан улгуржи ва чакана савдони ташкил этишини такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорига ҳамда Фарғона вилоят «Матлуботсавдо» АК туғатиш комиссиясининг

2014 йил 10 ноябрдаги 91 ва 92-сонли хатларига асосан Фарғона вилоят «Матлуботсавдо» акциядорлик компаниясининг қуйида келтирилган жамиятдаги улушлари такроран қўйилади.

1. Ёзёвон туман «Матлуботсавдо»

МЧЖдаги 25,0 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 20 849 595 сўм.

2. «Янгиқўрғон Файз Инвест» (собиқ Бувайда туман «Матлуботсавдо») МЧЖдаги 25,0 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 45 099 029 сўм.

3. «Омадли Инвест Тараққиёт» (собиқ Фурқат туман «Матлуботсавдо») МЧЖдаги 31,55 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 64 906 893 сўм.

4. Учкўприк туман давлат таъминоти корхонасидаги 100 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 1 162 140 сўм.

5. Богдад туман «Тайёрловсавдо» МЧЖдаги 24,99 фоиз улуши, бошланғич баҳоси 33 669 740 сўм.

Аукцион савдолари 2014 йил 28 ноябрь кунни соат 10:00да бўлиб ўтади.

Талабгорлардан савдода қатнашиш учун аризалар 2014 йил 27 ноябрь кунни соат 17:00гача қабул қилинади.

Савдога қўйилган «объект»ларнинг ҳужжатлари билан «Савдо ташкилотчиси» томонидан бевосита танишишлари мумкин.

Аукцион савдосида қатнашиш учун талабгорлар «Савдо ташкилотчиси» билан тузиладиган закатал келишувига асосан, улушнинг бошланғич баҳосини 10 фоизи миқдорида закатал

пулини тўлов ҳужжатида улушнинг номи кўрсатилган ҳолда «Савдо ташкилотчиси» «EFFECT REAL GROUP» МЧЖнинг реквизитлари, ИИН: 302128329, МФО: 00500, «Савдогар-банк» Фарғона вилоят бўлимидаги 20208000704943278001 ҳисоб рақамига тўлашлари керак.

Талабгорлар қизиқтирган барча саволлар бўйича қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин:

Фарғона шаҳар, Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй.

Тел: +99895 404-54-84.

Лицензия RR 0094

Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармасининг 2014 йил 10 сентябрдаги 246 к-ПО-сонли буйруғига асосан «Ko'chmas mulk savdo xizmati» МЧЖнинг савдоларига чиқарилиб, 2014 йил 10 ноябрда ўтказилган очик аукцион савдоси натижасига кўра сотилган давлат активи

1. Тошкент шаҳар, Олмазор тумани, Қорасарой кўчаси, 314-уйда жойлашган, умумий майдони 444 кв. метр бўлган, фаолият қўрсатмаётган цех биноси, бошланғич баҳоси — 476 590 100 сўм, сотилиш баҳоси — 510 000 000 сўм.

Хизматлар лицензияланган

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Андижон вилоят прокуратураси жамоалари ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази прокуратура фахрийси Нуриддинжон Мадаминова ўғли

Умид МАДАМИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Самарқанд вилоят прокуратураси жамоаси вилоят прокуратураси бўлим прокурори Алишер Худойбердиевга отаси

Мухтор ХУДОЙБЕРДИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Шарафли умр

Оиласида ҳамда севган касб фаолияти туфайли эъзоз ва эътирофга бўлган аёлни бебаҳо бахт соҳибаси десак, муболага бўлмайди. Меҳнатсеварлиги, самимийлиги ва ғайрати билан эл-юрт меҳрини қозонган прокуратура фахрийси Гулбаҳор Машарипова қутлуғ 60 ёшни қарши-ламоқда.

Гулбаҳор Машарипова 1977 йилда Ташкент Давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультетини таъмомлаб, Урганч шаҳар прокуратурасида иш ўрганувчи,

катта терговчи, прокурор ёрдамчиси, вилоят прокуратурасида бўлим прокурори, прокурор ёрдамчиси, катта ёрдамчиси, бўлим катта прокурори лавозимларида сама-

рали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди. У 32 йилдан зиёдроқ вақт давомида Хоразм вилоятида қонунийликни таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва

эркинликларини ҳимоя қилишда фаол иштирок этди ҳамда ҳуқуқий-амалий тажрибасини ёш ходимларни тарбиялашга бахшида этиб, жамоатчилик эътиборига сазовор бўлди.

Гулбаҳор Машарипова қайси лавозимда ишлашадиган қатъи назар, ҳамиша билимдон ва тажрибали ҳуқуқшунос, самимий инсон сифатида жамоатчилик орасида катта ҳурмат қозонди.

Инсон қадрини унинг Ватан, эл-юрт, жамият ва давлат ол-

дидаги меҳнатлари билан баҳоланади. Гулбаҳор Машарипованинг узоқ йиллик меҳнати ҳуқуқимиз томонидан муносиб баҳоланиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2001 йил 27 августдаги Фармонида асосан "Шухрат" медали билан тақдирланган.

Ҳурматли Гулбаҳор Раҳмановна, Сизга оилавий тинчлик-тотувлик, мустақам соғлиқ, хонадонингизга файзу барака ва узоқ умр тилаб қоламиз.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Спорт

Мустақил давлатимиз иқтисодиёт тармоқларида амалга оширилаётган ислохотлар ва яратилаётган шарт-шароитлар туфайли барқарор ривожланиб бормоқда. Эл-юрт бойлиги, яшаш шароитлари, турмуш даражаси кундан-кунга юксалмоқда.

«Ёнғин хавфсизлиги ойлиги» бошланди

Мамлакатимизнинг янада ривожланишига муносиб ҳисса қўшиш шу юртда яшаб турган барча фуқароларнинг муқаддас бурчидир. Бу борада албатта, Ёнғин хавфсизлиги хизматининг зиммасига ҳам катта вазифалар ва масъулиятли ишлар юкланган. Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш, ҳар қандай ҳодисаларнинг олдини олиб, инсонларнинг оёсайишта яшашларини таъминлаш мақсадида бир неча йиллардан бери Республикада "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги"ни оммавий тарзда ўтказиш анъана бўлиб келмоқда. "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" тадбирининг асосий мақсадларидан бири — республика ҳудудида куз-қиш иситиш мавсуми олдидан ёнғинларнинг олдини олиш ҳамда ёнғин хавфсизлигини таъминлаш чора-тадбирларини кучайтириш, шунингдек, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа объектларини, уй-ҳой фондиди ёнғин хавфсизлиги талабларига мувофиқ ҳолга келтириш ва ёнғиннинг олдини олиш ишларига жамоатчиликни кенгроқ жалб этишдан иборат.

Бу йил ҳам Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 18 ноябрь кунигадаги 309-сонли қарорига асосан 20 ноябрдан 20 декабрга қадар "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" ўтказилиши белгиланди.

Ўтган йили ўтказилган тадбирни таҳлил қиладиган бўлсак, "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" давомида турли объектлар, аҳоли турар жойларининг ёнғинга қарши ҳолати текшириб чиқилди. Ёнғин хавфсизлиги қоидалари талабларини бажармаган ёки уларни қўпол равишда бузган раҳбар ва жавобгар шахсларга нисбатан маъмурий жазималар солинди. Аҳоли ўртасида ёнғин хавфсизлиги қоидаларини тарғиб қилиш, ёнғин ўчириш техникасининг ҳолатини намойиш қилиш мақсадида республика миқёсда маҳаллаларида, ўқув юртларида, маданий-маиший муассасаларида, истироҳат боғларида учрашувлар ўтказилди. Фуқаролар, ўқувчилар, ишчи ва хизматчилар ўртасида ёнғин ўчириш автоуло-

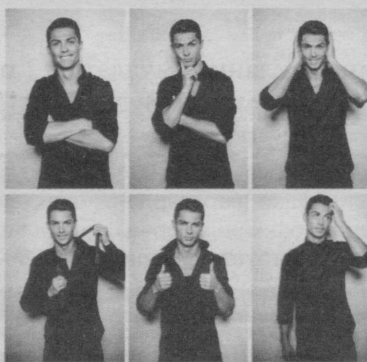
лари, ёнғин ўчириш асбоб-анжомлари ва уларнинг техник имкониятларини тарғиб этиш мақсадида кўргазмалар ташкил этилди. Амалга оширилган тадбирлар ва қўрилган чоралар натижасида республикада ёнғинлар, кишиларнинг тан жароҳати олиш ва ҳалок бўлиш ҳоллари камайишига эришилди.

Савол туғилиши мумкин, "Хавфсизлик ойлиги нега айнан ҳар йили шу даврда, яъни киши мавсум давомида ўтказилади?". Куз фаслининг охирилари ҳамда қиш ойлари давомида республикамиз аҳолиси хонадонларида мавжуд иситиш мосламаларидан фойдаланишни бошлайдилар. Айрим фуқароларимиз томонидан хонадонларидаги иситиш печларининг соғлиги текширилмаганилиги, носоз ва қўлбола асалган электр иситиш мосламаларидан фойдаланиш, газ мосламаларини ёнғин хавфсизлиги қоидаларига зид равишда ишлатиш оқибатида турли хил ёнғинлар содир бўлмоқда. Агар йил давомида содир бўлган ёнғинлар таҳлилига эътибор берсак, улар сонининг ўсиб бориши айнан совуқ кунларга тўғри келмоқда ва фуқаролар турар жойларида содир бўлаяпти. Шу даврда ёнғинларнинг ҳам қарийб 40-50 фоизини иситиш печларида содир бўлганлари ташкил қилади. Шунинг учун кузги-қишги мавсумда ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимларидан ёнғинларнинг олдини олиш мақсадида кечаю кундуз машаққатли меҳнат қилиш талаб этилади. Шу билан бир қаторда, республика аҳолиси ва корхона, ташкилотлар мутасадди раҳбарлари ҳам ўз жойларида ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилинишини таъминлаш ва ёнғин офатидан келиб чиқадиغان кўнгилсизликларга эътиборсиз бўлмасликлари учун "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" қабил тадбирлар ўтказилади.

Азиз юртодошлар! Ёнғин хавфсизлиги рия қилиш билан сиз давлат ва шахсий мулкнингизни ёнғинлардан асраб, ўз қийнларингиз ва фарзандларингиз хавфсизлигини таъминлаган бўласиз.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ
Ёнғин хавфсизлиги бош
бошқармаси тарғибот гуруҳи

Роналдунинг янги қизиқишлари

Португалия терма жамоаси ва Мадриднинг "Реал" клуби ҳужумчиси Криштиану Роналду кўйлақ ишлаб чиқаришга қарор

қилди. Энди футболчининг португалиялик ишқибозлари CR7 коллекцияси остида чиқарилаётган эркаклар кўйлагини харид қилишлари мумкин. Бу борада футболчи шундай дейди: "Барча соҳада энг яхши бўлишни истайман. Менинг кўйлақларим эркак кишига ишонч беради. Шу боис биз ўз-ўзидан энг яхшига айланамиз".

Ўз навбатида Роналдунинг ҳамқори, кўйлақ ишлаб чиқариётган дизайнер кўйлақларини ишлаб чиқариш принциплари борасида ўз фикрларини билдириб ўтди.

"Роналду билан муносабатим яхши. CR7 бренди остидаги ҳамкорлигимиз янги йўналиш олди. Биз ўзига ҳослик, бичим ва услубга эътибор қаратдик", — дейди дизайнер.

Видич «МЮ»га қайтиши мумкин

Хабарларга қараганда, Миланнинг "Интер" ҳимоячиси Неманья Видич "Манчестер Юнайтед"га қайтиши мумкин экан.

Эслатиб ўтамоқчи, 33 ёшли ҳимоячи шу йилнинг ёзида "МЮ"дан миланликлар сафига эркин агент сифатида ўтган эди.

"Интер"нинг янги бош мураббийи Роберто Манчини футболчининг хизматларидан фойдаланмоқчи эмас. Шу боис, ҳимоячи қишда "Интер" клубини тарк этиши мумкин.

«Реал» Депаёга қизиқмоқда

"ПСВ" жамоаси ҳужумчиси Мемфис Депаё "Реал" жамоасига ўтиши мумкин. "Қироллик клуби" 20 ёшли голландиялик футболчи билан жиддий қизиқмоқда.

Мадридликлар ёш ҳужумчини сотиб олиш борасида "Манчестер Юнайтед" клуби билан рақобатлашишига тўғри келади. Негаки, манчестерликлар Депаё учун 18 миллион фунт таклиф қилишмоқда. Аммо "Қироллик клуби" каттароқ маблағ эвазига бу рақобатда ютиб чиқиши мумкин.

Эслатиб ўтамоқчи, Мемфис Депаё жорий йилнинг ёзида Бразилияда бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида энг яхши ёш футболчилардан бири бўлган эди.

Дик Адвокат товон пулидан воқ кечди

Голландиялик мураббий Дик Адвокат Сербия терма жамоасидан кетгани учун товон пули олишдан бош тортиди. 67 ёшли мутахасссининг сўзларига қараганда, бу тўғри қарор экан. Эслатиб ўтамоқчи, мураббий қонқарсиз натижалар туфайли терма жамоадан кетганди.

"Товон пулидан воз кечишга қарор қилдим. Бу эса федерация пулининг анча тежалишига ёрдам беради. Сербия федерациясидагилар қароримдан хурсанд бўлишди. Бу қарор мен учун мантқан тўғри. Бу нарса Сербия футбол лигаси учун ҳам манфаатли", — дейди Адвокат.

Интернет хабарлари асосида Махсудали ҚАМБАРОВ тайёрлади

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir Jur'atovich
MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Hakimboy HALIMOV
Muxtor ZOIROV
Gulnoza RAHIMOVA
Baxtiyor NAZAROV
(Bosh muharrir o'rinbosari)
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53,

233-64-85

E-mail:

huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftanavz paysharba kuni chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi.
Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farglanishi mumkin.
«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.
□ — tijorat materiali.
Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma **S-1419. 45 458** nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.
Navbatchi muharrir: **G'ALIMOV**
Sahifalovchi: **S.BABAJOV**
Navbatchi: **O'DEHOVNOV**

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirishi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston
Respublikasi matbuot va
axborot agentligida 2009-yil
12-oktabrda 0188-raqam
bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617
9 772010 761004